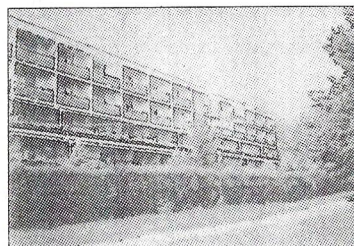

Grafikon:

M 01 00	29. 6. - 6. 7.
M 02 00	6. 7. - 13. 7.
M 03 00	13. 7. - 20. 7.
M 04 00	20. 7. - 27. 7.
M 05 00	27. 7. - 3. 8.
M 06 00	3. 8. - 10. 8.
M 07 00	10. 8. - 17. 8.
M 08 00	17. 8. - 24. 8.
M 09 00	24. 8. - 31. 8.

Šťastnou cestu a příjemný pobyt
Vám přeje Jan NIKODEM
Cestovní agentura NOVTOUR
Božetěchova 36, (budova METY)
612 00 Brno
tel.+fax: 05/49 25 92 58
mobil: 0608/888 698, 0602/711 224

Pro velký zájem z předešlých let a vzhledem k omezené ubytovací kapacitě,
je třeba přihlášku podat v co nejbližším termínu.

*Bilovický zpravodaj vydává zastupitelstvo obce Bílovice nad Svitavou.
Redakce: na OÚ Vlasta Klevetová, tel.: 45 22 70 72
Uzávěrka pro podání příspěvků do příštího čísla je **16. srpna 2002.***

Bilovický zpravodaj

DUBEN 2002

Ročník XXI/dvojčíslo 1 CENA 10 Kč

VYDÁVÁ ZASTUPITELSTVO OBCE BÍLOVICE NAD SVITAVOU

Z obsahu vybíráme:

- Vyhláška o odpadech
- Vyhláška o novém místním poplatku
- Bílovice za I. světové války

Dům s pečovatelskou službou dne 31. 12. 2001. Foto: B. Zlámal.

Vážení spoluobčané !

Zima konečně odešla a začíná opět nejkrásnější období roku - jaro. Začíná tím obdobím jarních prací na zahrádkách, pro členy zastupitelstva však starost o plnění svých předsevzetí z volebního programu pro letošní rok.

I přes zimu postupně pokračovaly práce na stavbách bytových domů na Polance na ulici Lesní. Tyto domy označené v projektu B3.3 a B3.4 budou dokončeny ve III. čtvrtletí 2002 a předány uživatelům.

Také na Komenského ulici a Sv. Cecha bylo po celou zimu rušno, na stavbě domu s pečovatelskou službou. Od slavnostního poklepání na základní kámen uplynul právě rok a stejná doba nás dělí od okamžiku kolaudace a stěhování našich starších občanů do nových nájemních bytů. Těch bude celkem 45 ve třech podlažích, v přízemí bude technické zázemí, lékárna, jídelna a společenská místnost, ordinace a čekárna paní MUDr. Aleny Gerychové.

DPS 29. listopadu 2001. Foto: B. Zlámal

V březnu začali pracovníci údržby obce spolu s firmou Durit Blansko s. r. o. provádět bourací práce na domě č. p. 68 a dalších starých budovách ve středu obce, kde se bude postupně vytvářet náměstí R. Těsnohlídka.

Firma Durit současně opravila opěrnou zeď parčíku před Obecní hospodou včetně provedení nové dlažby od hlavní silnice na Žižkově ulici k podchodu pod tratí Českých drah. Konečně došlo k úpravě místní komunikace pro pěší od lávky přes Svitavu na náves, neboť dosud se chodilo v těchto místech blátem a kalužemi.

V dubnu se tato stavební firma přesune na ulici Husovu a dokončí dlažbu na této místní komunikaci včetně dlažby chodníku. Budou při tom zrevidová-

ny kanalizační vpusti a zřízeno propadliště pro dešťovou vodu v místě vjezdu na „galovku“.

Koncem května, nejpozději v červnu budou zahájeny práce na rekonstrukci místní komunikace v ulici S. K. Neumanna, kterou připravuje zastupitelstvo již více roků, pro nedostatek fin. prostředků k těmto pracem však nakonec dosud nedošlo. Děti do mateřské školy půjdou v srpnu a září již po novém chodníku.

Od listopadu v loňském roce probíhají také práce na rekonstrukci vedení nízkého napětí, veřejného osvětlení a místního rozhlasu v ulicích Havlíčkova, Táborského návrší, Fügnerovo nábřeží a v Annenském údolí. Druhá část těchto prací probíhá na ulicích Husově, Dobrovského a „galovkou“ na Polance. Dodavatel SEKV Brno s. r. o. však některé práce prováděl v opačném pořadí a tak se stalo, že nejprve bylo odstraněno staré vedení a pouliční světla a pak teprve natahováno nové vedení a montována nová světla na nové sloupky. Byli bychom rádi, kdyby kritika občanů i představitelů obce vůči této firmě se projevila kladně v tom, že v další obci, kde budou podobné práce pracovníci SEKV Brno provádět, už nedojde k tomu, že se najednou několik ulic ponoří večer po dobu několika týdnů do temna jako ve středověku a občané na své požadavky o světlo dostanou odpověď: to jinak nejde!

Také na Husově ulici došlo zbytečně k velkým nedorozuměním mezi firmou JME a. s. a některými majiteli domů. K mnoha nepříjemným událostem nemuselo dojít, kdyby vedení JME před zahájením prací pozvala všechny občany dotčených domů, kde se měnila přípojka domu z vrchního vedení na přípojku z kabely v zemi byly vysvětleny všechny technické kroky této náročné rekonstrukce. Vzhledem k tomu, že nakonec nedošlo ke zrušení sloupů po staré trafostanici na cestě od Teperovy ulice k bývalému zahradnictví, bude se muset tato část rekonstrukce vysokého napětí řešit před stavbou nových inž. sítí na Nivách a rekonstrukcí povrchu právě místní komunikace Dobrovského od Teperovy ulice do ulice Husovy. Projekt je již objednaný, realizace bude možná v roce 2003.

Na Polance bude v dubnu zahájena výstavba dalšího bytového domu na křižovatce ulic Šebelovy a Lesní, 26 bytů, 12 garáží a 17 parkovacích míst pro os. auta. Z důvodu bezpečnosti nebude ulice po dobu výstavby tohoto domu průjezdná, bude jen průchozí. Do konce května na Polance budou dokončeny dvě dětská hřiště, po dokončení právě rozestavěných domů na Lesní ulici vznikne v jejich blízkosti ještě jedno hřiště dle zastavovacího plánu Polanky.

V nejbližších týdnech bude také dokončena obnova hřiště v Palackého údolí za Mysliveckou klubovnou a to především pro maminky s dětmi.

U mlýna budou dokončeny práce na nově rozšířené komunikaci včetně Táborského návrší.

V minulých dnech bylo vydáno kolaudační rozhodnutí na novou ČOV i kanalizaci na Fügnerově nábřeží. Žádáme občany, aby co nejdříve provedli kanalizační přípojky ke svým rod. domům. Těm občanům, kteří dlouho čekali na stavební povolení sdělujeme, že to bylo zaviněno administrativou na Vodárnách. Stavební úřad vyvine úsilí, aby řízení bylo co nejkratší a stavební povolení bylo vydáno co nejdříve.

UPOZORNĚNÍ: nevypouštějte žumpy do kanalizace, můžete fekálním vozem obsah žumpy odvést po dohodě s p. Pavlem Šenkem, správcem čistírny, přímo dle jeho pokynů do zásobníku u čistírny, která je schopna tyto splaškové vody postupně zpracovat a vyčistit. Vylitím fekálního vozu do kanalizace může dojít k zastavení biologického procesu v ČOV a k velké finanční škodě!

V současné době jsou zpracovávány projekty na stavbu kanalizace Hradisko, jejíž realizace bude v roce 2003, dále pak na stavbu vodovodu v některých částech obce, kde dosud není (např. Kollárova, v části ulice „prostřední“ na Polanku, na Obřanské atd.). V letošním roce bude také aktualizován projekt na kanalizaci v Dobrovského ulici, jejíž realizace bude z důvodu finančních možná až v roce 2003.

Často se nás ptáte na to, kdy už konečně pojedete do Bílovic městská doprava. V této věci jednáme již více jak 12 roků s vedením Dopravního podniku města Brna, s Magistrátem města Brna, Dopravním referátem Okresního úřadu Brno-venkov a dalšími úřady. V roce 1997 jsme již obdrželi jízdní řád MHD, která zajižďela až do Říčmanic, ale za cenu, která se tehdy rovnala 1/4 daňových příjmů Bílovic. Proto se hledaly na doporučení nám. ředitele Ing. Josefa Veselého cesty ke vzniku integrované dopravy, kterou by provádělo více dopravních organizací včetně DPMB. V loňském roce jsme za pomoci p. Ing. Ivo Minaříka získali fin. dotaci na vyhodnocení celé dopravní situace v okolních-obcích, založili jsme s obcemi Babice, Ochoz, Kanice a Říčmanice mikroregion „Časný“ za účelem společné práce k zavedení integrované dopravy. Právě toto bylo nutné k získání finančních prostředků na vyhodnocení různých variant dopravy odbornou firmou. Navrhla nejhodnější tu, aby autobusy jezdily ze Staré Osady směrem přes Bílovice, Říčmanice, Kanice, Ochoz u Brna, Líšeň zpět na Starou Osadu se zajižďkou z Kanic do Babic. Druhý autobus by jezdil opačným směrem. Jízdenka zakoupena v autobuse by měla platit u všech přepravců na této trati včetně MHD a to po dobu času, který si cestující zvolí při zakoupení (tedy třeba 1 hod.). Jízdenka z tramvaje v Brně by zase platila až do Babic či jiné obce. Dopravci se po usilovném jednání dohodli, referát dopravy Brno-venkov je připraven vše podepsat, dosud však chybí písemný souhlas ze strany města Brna a dosud neexistuje Krajský regulátor dopravy, který bude mít rozhodovací pravomoc nad více územími (Brno-venkov a Brno). V současné době se obracíme na vysoké funkcionáře města o pomoc a doufáme, že se dlouhá cesta za zlepšením dopravy v našich obcích konečně podaří. Jednání za účastní starostů všech obcí nejčastěji vedl pan Ing. Kalívoda Vladimír, starosta Kanic, předseda dopravní komise starostů okresu Brno-venkov, dále pak p. Arnošt Huňář, člen rady obce a současně technický pracovník DPMB.

Dosud jsme žádné informace nepodávali, neboť není dojednan konečný výsledek a není dosud známá konečná varianta nového systému dopravy. Jakmile toho dosáhneme, neprodleně Vás všechny budeme informovat.

Na vjezd do obce se v zimních měsících objevily nové informační tabule oznamující přijíždějícím návštěvníkům naší obce, že jsou v místě vzniku tradice vánočních stromů republiky na náměstích měst dle iniciativy R. Těsnohlídka, v kraji Lišky Bystroušky, kterou R. Těsnohlídek napsal a také Knihy Losů, vod a strání, kterou zde napsal S. K. Neumann.

Tyto úvodní tabule budou postupně následovat další v rámci realizace informačního systému.

DPS 23. března 2002. Foto: B. Zlámal

V oblasti dopravy začala působit dopravní komise s předsedou p. Ing. Pavlem Doležalem. V minulých týdnech provedli mravenci, ale objemově velkou práci na vyhodnocení situace dopravy v dolní části obce a podali zpracovaný návrh řešení Dopravnímu inspektorátu, referátu dopravy Brno-venkov a zastupitelstvu obce. Po projednání a schválení bude nový systém působit jistě ve smyslu zlepšení životního prostředí občanům, bydlících v ulicích Komenského, Svatopluka Čecha, Žižkova, Pod kaštany a u nádraží. K dodržování příkazů dopravních značek bude napomáhat i další člen Obecní policie, neboť většinu problémů zaviňují řidiči nedodržováním zákona o provozu na komunikacích.

Nejvíce práce na zpracování návrhu provedli: Ing. P. Doležal a Ing. Michal Koprda, kterým pomáhali další občané z uvedeného území.

Zastupitelstvo obce dále připravuje zřízení dopravních zálivů pro zastávky autobusů v Žižkově ulici a na Obřanské ulici. Byl zpracován projekt pro rekonstrukci kuchyně v mateřské škole, která bude probíhat po dobu prázdnin. Tato nutná a hygienickou službou požadovaná rekonstrukce bude velmi finančně náročná. Děkujeme sponzorovi, který se přihlásil se značnou fin. pomocí v této věci a který si současně přál, aby nebyl zveřejněn. Přivítáme každou fin. pomoc napomáhající realizovat úplně novou kuchyni v MŠ.

DPS 15. března 2002. Foto: B. Zlámal

Vážení spoluobčané,
 blíží se volby a proto se jejich přípravou začali zabývat členové zastupitelstva obce i pracovníci obecního úřadu. Bylo rozhodnuto, že volby v Bílovicích budou v letošním roce probíhat ve stejných místnostech jako poslední volby do krajských zastupitelstev a to na doporučení členů komisi v minulých volbách. Tedy v základní škole a v jídelně základní školy. Byly již jmenovány zapisovatelky obou volebních komisí a to: p. Danuše Jakešová a paní Magda Mezulániková. Vedení obce zajistí dobré zázemí členům komisí pro jejich dvoudenní práci.

Vilém Kleveřta, starosta

INFORMAČNÍ SERVIS OÚ

— Letošní společenský ples byl hojně navštíven i našimi novými občany, bydlícími v nových obecních domech. Ples také velmi podpořili sponzoři svými věcnými i finančními dary. Výtěžek plesu bude rozdělen jako již tradičně mateřské škole pro návštěvu divadel, ve výši 10 tisíc Kč. Základní škola obdrží 20 tisíc Kč na výcvik plavání a 10 tisíc Kč obdrží družstvo mladých košíkářek, vedené pí ing. Serákovou a pí Sylvou Krečmerovou.

— Pro předvolební setkání s kandidáty volebních stran je všem k dispozici upravený sál v kulturním domě. Sál si můžete zadat u správcové pí Marie Hlouškové z Jiráskovy ul., číslo telefonu 45227592. V současné době se upravuje nejbližší okolí kulturního domu.

— 30. dubna 2002 vzpomene 57. výročí osvobození naší obce sovětskou armádou od německých fašistů. V neděli 28. dubna 2002 v 16 hodin položíme květiny u pomníku padlých spoluobčanů na „Ostrůvku“. V 16.30 hodin uctíme památku padlých sovětských vojáků na místním hřbitově.

V 17 hodin uspořádá zastupitelstvo obce, KDU-ČSL a MUDr. Pavel Princ koncert v kostele sv. Cyrila a Metoděje. Zde vystoupí trumpetista Jan Broda a na varhany zahraje Zdeněk Nováček. J. Broda pochází z Ostravy, kde vystudoval konzervatoř. Ve studiu pokračoval na JAMU v Brně. Zúčastňuje se hudebních festivalů a soutěží, jeho zatím největším úspěchem je 3. cena o titul laureáta v mezinárodní soutěži Pražského jara (1982) a 1. místo na interpretační soutěži ministerstva kultury v Kraslicích (1984) a od tohoto roku je sólovým trumpetistou Státní filharmonie Brno. Často spolupracuje s Českým rozhlasem a Českou televizí. Koncertoval též v zahraničí v Rakousku, Německu, Francii, Španělsku, Itálii, na Maltě a v Japonsku, Argentíně a Jižní Koreji, Uruguayi a j.

Vedle koncertní činnosti se věnuje komorní hudbě jako umělecký vedoucí souboru „České žesťové sexteto“ Brně. Od roku 1990 působí pedagogicky na JAMU.

Zdeněk Nováček studoval hru na varhany u prof. Aleny Veselé na JAMU v Brně. Aktivně se účastní mezinárodních interpretačních kurzů předních evropských varhaníků - Flora Peterse (Belgie), Luigi Celegina (Itálie), Gastona Litaie (Rakousko). Pravidelně vystupuje v zahraničí: Německo, Itálie, Belgie, Rakousko, Maďarsko, Chorvatsko. Pedagogicky působí na brněnské konzervatoři a JAMU.

— V r. 2001 bylo z naší obce odvezeno celkem 544 tun veškerého odpadu.
 Pro srovnání: v r. 2000 to bylo celkem 440 tun
 v r. 1999 to bylo celkem 324 tun

— Od 1. 1. r. 2003 bude zrušen Okresní úřad Brno – venkov na Moravském náměstí v Brně a výkonem státní správy bude pro naši obec pověřen Městský úřad Šlapanice.

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA OBCE O SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ SBĚRU, PŘEPRAVY, TŘÍDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ Č. 1/2002

Obecní zastupitelstvo v Bílovicích nad Svitavou vydává dne 27. 3. 2002 podle § 84, odst. 2, písm. i) zákona č. 128/2000 Sb, o obcích (obecní zřízení), podle § 10 tohoto zákona a v souladu s § 17 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů tuto obecně závaznou vyhláškou.

čl. 1.

Závaznost vyhlášky

1. Tato vyhláška řeší nakládání s komunálním odpadem a se stavebním odpadem obce Bílovice nad Svitavou.

2. Tato vyhláška je závazná pro všechny fyzické osoby, které mají na území obce trvalé bydliště a fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba.

Obecné povinnosti

1. Každý má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti.

2. Právníká osoba a fyzická osoba oprávněná k podnikání, která vyrábí výrobky, je povinna tyto výrobky vyrábět tak, aby omezila vznik nevyužitelných odpadů z těchto výrobků, zejména pak nebezpečných odpadů.

3. Každý má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost v mezích daných tímto zákonem zajistit přednostně využití odpadů před jejich odstraněním. Materiálové využití odpadů má přednost před jiným využitím odpadů.

4. Uložení na skládku mohou být odstraňovány pouze ty odpady, u nichž jiný způsob odstranění není dostupný nebo by přinášel vyšší riziko pro životní prostředí.

5. Každý je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným zákonem o odpadech a ostatními právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí. Nakládání s nebezpečnými odpady se řídí též zvláštními právními předpisy.

6. Při nakládání s odpady nesmí být ohroženo lidské zdraví ani ohrožováno nebo poškozováno životní prostředí a nesmějí být překročeny limity znečišťování.

čl. 2

Základní pojmy

1. Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit, a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k zákonu o odpadech.

2. Osoba má povinnost zbavit se movité věci, příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 zákona o odpadech, jestliže ji nepoužívá k původnímu účelu a věc ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu.

3. Komunálním odpadem je veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání.

4. Shromažďování odpadů je krátkodobé soustředění odpadů do shromažďovacích prostředků v místě jejich vzniku před dalším nakládáním s odpady.

5. Původcem odpadu je právnická osoba, při jejíž činnosti vznikají odpady nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vznikají odpady. Pro komunální odpady vznikající na území obce, které mají původ v činnosti fyzických osob, na něž se nevztahují povinnosti původce, se za původce odpadů považuje obec. Obec se stává původcem komunálních odpadů v okamžiku, kdy fyzická osoba odpady odloží na místě a způsobem k tomu určeném. Obec se současně stává vlastníkem těchto odpadů.

6. Oprávněnou osobou je každá osoba, která je oprávněna k nakládání s odpady podle tohoto zákona nebo podle zvláštních právních předpisů.

čl. 3

Nakládání s komunálním odpadem

1. Občané shromažďují komunální odpad k jeho pravidelnému svozu a likvidaci v těchto nádobách a zařízeních:

a) vlastní sběrné nádoby - popelnice kovové, plastové, kontejnery plechové i plastové uzavřené – slouží k ukládání zbytkového odpadu po vytřídění tj. smetí, popel, saze, nevratné obaly z domácnosti, kuchyňské odpady

b) kontejnery kovové uzavřené, rozmístěné na střediskových místech v obci jsou určeny pro tříděný odpad, barevné a čiré sklo

c) kontejnery ve tvaru zvonů, rozmístěné na střediskových místech v obci, jsou určeny pro sběr PET láhví

d) velkoobjemový kontejner krytý, umístěný na parkovišti ve středu obce, je určen pro sběr papíru

e) sběrné středisko odpadů – ekodvůr, umístěný v prostoru pod nádražím, je určen pro ostatní vytříděné odpady z domácnosti, televizory, lednice, nábytek, železný šrot a pro nebezpečný odpad

f) svoz a likvidace nebezpečných odpadů je zajištěn oprávněnou osobou – firmou RPS ekologie s.r.o. – vždy 2 x ročně. Přesné termíny budou vždy ohlášeny místními sdělovacími prostředky (rozhlas, místní informační kanál kabel. televize)

2. Majitelé chat a rekreačních zařízení mají po zaplacení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle obecně závazné vyhlášky obce Bílovice nad Svitavou č. 2/2002 možnost ukládat komunální odpad z chat do kontejnerů umístěných na svozových místech.

Pro jednotlivé chatové oblasti jsou následující svozová místa, která budou označena tabulkami:

± Dolice – pravý břeh řeky – prostor před ekodvorem

± Dolice – levý břeh řeky – prostor před vjezdem do ČOV

± Mladova I. a II. – parkoviště u chatové oblasti I (2 kontejnery)

± Chaty pravý břeh řeky od splavu proti proudu – prostor před ekodvorem

± I. Borešová – lom vedle chaty p. Trnky

± II. Borešová a chaty nad Melatínem – prostor u regulační stanice plynu

3. Původci, kteří produkuje odpad zařazený podle Katalogu odpadů jako odpad podobný komunálnímu (právnické a fyzické osoby podnikající), mohou využít systém sběru a zneškodňování komunálních odpadů, stanovený touto vyhláškou na základě písemné dohody s obcí.

čl. 4

Nakládání se stavebním odpadem

Stavební odpad vzniklý při stavební činnosti občanů popřípadě právnických nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, bude odkládán do velkoobjemových kontejnerů obce nebo oprávněné osoby a odvezen na náklady původce na řízenou skládku do Černovic.

Tímto se nevyklučuje možnost zajistit si odvoz tohoto odpadu a uložení na řízenou skládku vlastními prostředky popř. jiným způsobem.

čl. 5

Povinnosti fyzických osob

Fyzické osoby jsou povinny ode dne účinnosti vyhlášky komunální odpad odděleně shromažďovat, třídít a předávat k využití a odstranění dle výše uvedeného systému.

čl. 6

Povinnosti oprávněné osoby

1. Pravidelný svoz bude prováděn v dohodnutých svozových dnech a časových intervalech.

Každá případná změna bude oprávněnou osobou včas oznámena.

2. Zajišťovat čistotu v místě vyprazdňování odpadových nádob a kontejnerů bezprostředně po svozu, tj. po jejich vyprázdnění.

3. Zajišťovat uložení odpadových nádob a kontejnerů na původní či smluvními stranami dohodnuté místo.

4. V případě neuskutečnění svozu vlivem nepředvídatelných okolností oprávněná osoba zajistí náhradní svoz.

čl. 7

Sankce

Porušení povinností při nakládání s komunálním odpadem a stavebním odpadem bude postihováno podle obecně závazných právních předpisů, tj. podle zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech.

čl. 8

Zrušovací ustanovení

Touto vyhláškou se zrušuje obecně závazná vyhláška obce Bílovice nad Svitavou č. 12/1998 ze dne 29. 7. 1998.

čl. 9

Účinnost a schválení vyhlášky

1. Tato vyhláška byla schválena na veřejném zasedání zastupitelstva obce Bílovice nad Svitavou dne 27. 3. 2002 a nabývá účinnosti dne 16. 4. 2002.

2. Vyhlášeno vyvěšením na úřední desce Obecního úřadu Bílovice nad Svitavou od 29. 3. 2002 do 15. 4. 2002.

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA OBCE BÍLOVICE NAD SVITAVOU Č. 2/2002 O MÍSTNÍM POPLATKU ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽĎOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TŘÍDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

Zastupitelstvo obce Bílovice nad Svitavou vydává dne 27. 3. 2002 podle ustanovení §15 zákona č.565/1990 Sb. o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanoveními § 10, písm. a) a § 84 odst. 2 písm i) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) tuto obecně závaznou vyhlášku.

čl. 1

Správu poplatku vykonává Obecní úřad v Bílovicích nad Svitavou (dále jen správce poplatku) a v řízeních ve věcech poplatku se postupuje podle zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, nestanoví jinak.

čl. 2

Poplatník

Poplatek platí

a) fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt; za domácnost může být poplatek odveden společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlast-

níkem nebo správcem; tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, které poplatek odvádějí

b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, které poplatek odvádějí a platit poplatek společně a nerozdílně ve výši odpovídající poplatku za jednu fyz. osobu.

čl. 3

Sazba poplatku

1. Sazba poplatku pro poplatníka podle čl 2 písm. a) a b) této vyhlášky činí 420,- Kč a je tvořena

a) z částky 250,- Kč za kalendářní rok

b) z částky 170,- Kč za kalendářní rok

Sazba poplatku podle odst. 1b) je vypočítána podle skutečných nákladů obce v roce 2001 na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu, které v Bílovicích nad Svitavou byly 440.540,- Kč. Tyto náklady byly rozpočítány na 1 osobu trvale bydlící v Bílovicích nad Svitavou. Při 2200 obyvatelích činí 440.540,- Kč : 2200 = 200,- Kč na osobu. Zastupitelstvo obce rozhodlo snížit tuto částku o 30,- Kč na občana a stanovuje sazbu poplatku v bodě 1b) ve výši 170,- Kč na občana.

2. V případě změny místa trvalého pobytu nebo změny vlastnictví stavby, která je určena nebo slouží k individuální rekreaci v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je prostanovení počtu měsíců rozhodný stav ke konci tohoto měsíce. Poplatek hradí poplatník ve stanoveném termínu přímou platbou v hotovosti na obecním úřadě.

3. Platba, která byla zaplacená v r. 2002 za odvoz popelnic podle obecně závazné vyhlášky č. 12/1998, bude zaúčtována při placení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle této vyhlášky.

čl. 4

Osvobození

1. Od poplatku jsou osvobozeni

a) občané, jejichž věk v daném kalendářním roce dosáhl 90 let

b) občané, vykonávající vojenskou službu, jsou ve výkonu trestu, dlouhodobě pracují v zahraničí

c) Každé třetí a další dítě v rodině až do dovršení věku 15 let.

2. Vznik nároku na osvobození od placení poplatku je poplatník povinen oznámit ve lhůtě do 15 dnů písemně nebo ústně do protokolu správci poplatku ode dne, kdy nastala skutečnost zakládající nárok na osvobození.

čl. 5

Splatnost

Poplatek je splatný v jedné splátce, nejpozději do 30. 6. v roce 2002 a v letech následujících vždy do 30. 4. příslušného roku.

čl. 6

Ohlašovací povinnost

1. Poplatník podle čl. 2 písm. a) této vyhlášky je povinen ohlásit správci

poplatku zánik jeho poplatkové povinnosti v důsledku změny trvalého pobytu v obci a to nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy tato změna nastala.

2. Poplatník podle čl. 2 písm. b) této vyhlášky je povinen ohlásit správci poplatku zánik jeho poplatkové povinnosti v důsledku změny vlastnictví ke stavbě určené nebo sloužící individuální rekreaci.

čl. 7

Nebude-li poplatek zaplacen včas nebo ve správné výši, vyměří správce poplatku poplatek platebním výměrem a může zvýšit včas nezaplacený poplatek o 10 % v roce 2002 a o 30 % v dalších letech. Vyměřený poplatek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

čl. 8

Tomu, kdo nesplní ve lhůtě stanovené touto vyhláškou nebo rozhodnutím povinnost nepeněžitě povahy, může správce poplatku uložit pokutu podle ustanovení § 37 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů.

čl. 9

1. Pokud poplatník nesplní svoji oznamovací (poplatkovou) povinnost určenou touto obecně závaznou vyhláškou, lze dlužný poplatek vyměřit do tří let od konce kalendářního roku, ve kterém oznamovací (poplatková) povinnost vznikla.

2. Promlčecí lhůty jsou posuzovány podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

čl. 10

Správce poplatku na základě žádosti poplatníka může v jednotlivých případech poplatek snížit nebo prominout a to z důvodu zmírnění nebo odstranění tvrdosti.

čl. 11

Účinnost a schválení vyhlášky

1. Tato vyhláška byla schválena na veřejném zasedání zastupitelstva obce Bílovice nad Svitavou dne 27. 3. 2002 a nabývá účinnosti dne 16. 4. 2002.

Vyhlášeno vyvěšením na úřední desce Obecního úřadu Bílovice nad Svitavou od 29. 3. 2002 do 15. 4. 2002.

čl. 12

Obecně závazná vyhláška o nakládání s komunálním a stavebním odpadem č. 12/1998 ze dne 29. 7. 1998 se zrušuje.

Ing. Vít Kratina v. r. místostarosta

Vilém Kleveta v. r. starosta

Bude konečně náměstí?

Když jsem se před pěti lety přistěhoval do Bílovic, byl jsem překvapen. Hezká nevelká obec, kde se budují desítky nových bytů vkusně začleněných do panoramatu obce. Na druhé straně na mnoha domcích a objektech pa-

mětní desky, které připomínají ty, kteří již mezi námi nejsou a byli nedílnou součástí našeho kulturního a společenského života. Je zbytečné připomínat, že zde trávili dovolenou bratři Čapkové, žil zde S. K. Neumann i Rudolf Těsnohlídek. Právě ten mě zajímal nejvíce. Byl to nejen výborný spisovatel, ale i velký vlastenec. Byl u zrodu sokolovny v Bílovcích, podílel se na budování dětského domova, je bezprostředně spjat s vánočním stromem, který se každoročně předává z Bílovic do Brna. Je zbytečné hovořit o Lidušce, dítěti, které těsně před vánočními Těsnohlídky v lese nedaleko Bílovic našel. Je známo, že Těsnohlídek bydlel v několika domech v Bílovcích a na jednom z nich je pamětní deska, která nám básníka a spisovatele připomíná.

Uvažoval jsem o tom, že bych od obce tento dům vykoupil a udělal zde muzeum R. Těsnohlídky. Od té doby začala spolupráce s obcí. O tom však až někdy jindy.

Starosta mě domkem provedl a seznámil mě se studií obce, která uvažuje o zbourání tohoto domku a vybudování centra s malým náměstím. Náměstí by mělo samozřejmě nést název po tomto občanu Bílovic. Uznal jsem, že náklady na opravu tohoto schátralého objektu by byly vyšší, než samotné náměstí a od tohoto úmyslu jsem upustil.

Jaké však bylo mé překvapení, když jsem si před časem přečetl v Lidových novinách, jak se radní obecního úřadu nestarají o kulturní vyžití obce, že mají megalomanské nápady a dokonce jsou tací barbaři, že chtějí zbourat dům, kde nějaký čas Těsnohlídek bydlel. Pod to vše se podepsalo občanské sdružení Těsnohlídek. To, jak je u nás dobrým zvykem pokračovalo osocočným radním v Českém rozhlasu v Brně i Českou televizí Brno. Vilém Kleveta, starosta obce, uspořádal na obci několik jednání, kde žádal protagonisty relací, aby mu navrhli jiný způsob vyžití domu, který tak vehementně ochraňují. Já jsem se jednoho takového jednání účastnil. Na dotaz starosty co s domem, Těsnohlídky mlčeli a navrhovali řešení, které nikdy nespecifikovali, (kavárna, možná obchod, či muzeum). Kde se na rekonstrukci seženou peníze, však nikdo nevěděl. Starosta se žádnému námětu nebránil a požádal mě, jestli bych na ministerstvu kultury nezjistil, možnost financování těchto námětů ze státního rozpočtu. Ministr kultury Pavel Dostál, obci Bílovice vzkázal, že ministerstvo nemá ani na opravu kulturních památek zařazených do UNESCO. Peníze bohužel nejsou nikde. To pan Kleveta přednesl sdružení Těsnohlídek. Myslel jsem tedy, že věc je vyřízená. V únoru však byla další reportáž v televizi. Pozor občané, dům se bourá jaká to jen historická škoda. Opět sdružení Těsnohlídek a opět stejná písnička. Co by tam mělo být, kde na to vzít peníze, se v relaci neobjevilo.

Každý z nás má nějaké známé. Sdružení Těsnohlídek zřejmě v médiích. Relace v televizi, či rozhlasu stojí několik set tisíc. Napadlo mě, jestli by se tyto peníze z natáčení neměly investovat do opravy domu. Starosta by byl určitě pro. To však asi sdružení nedomyslelo. Nebo jde jen o laciné zviditelnění? Pokud ano, tak mám lepší nápad. Ať si vezme sdružení montérky a jde pomoci při stavbě nového náměstí R. Těsnohlídky. Myslím, že udělají pro obec i Těsnohlídka víc, než nesmyslné relace v médiích. Jsem přesvědčen, že sami potom navrhnou ČT televizi, aby se na slavnostní otevření tohoto náměstí přišla podívat.

Pavel Primus, nakladatel

BEZPEČNOST

V měsíci listopadu 2001 byl již podruhé v obci přistaven autobus, zařazený do projektu „MOBIDIK“ v rámci prevence boje proti kriminalitě. Autobus navštívilo kolem 80 občanů, kteří zde mohli shlédnout ukázky zabezpečení pro byt, dům, motorové vozidlo, chatu a pod. Akci připravila Obecní policie Bílovice nad Svit. ve spolupráci s Městskou policií Brno.

str. Petr Kuchařík

Bílovice za I. světové války 1914 - 1918

HISTORIE

S nečekaným ohlasem se v uplynulých letech setkaly cykly přednášek z historie obce, které připravovala kulturní rada zastupitelstva obce v místnosti Klubu důchodců.

Celkem bylo uskutečněno již devět přednášek a každé se účastnilo kolem čtyřiceti občanů od mládeže po pamětníky, kteří přispěli i svými poznatky z nedávné minulosti obce.

Na základě badatelské práce PhDr. Vladimíra Ondruše a v Bílovicích dříve působících učitelů PhDr. a RNDr. Ladislava Bartoše a Bořivoje Nejezchleba bylo současným kronikářem obce předneseno již devět přednášek. Obsáhly historii Bílovic od počátku uplynulého milénia do začátku 20. století.

Jarní cyklus zachytil období ve změnách státoprávního uspořádání a celkovou změnu životního stylu v naší obci. Umožnilo to získání řady unikátních pramenů z uvedené doby.

Středa 30. 1. Jak se žilo v Bílovicích za 1. světové války 1914-18

- Vyhlášení války a odvody branců
- Letní hosté a váleční uprchlíci v Bílovicích

- T. J. Sokol za války
- Zásobovací situace a rekvírování potravin
- Válečné půjčky a vojsko v Bílovicích
- Emancipace žen

Středa 20. 2. Bílovcáci na bojištích 1. světové války

- Informace o válečných operacích a podíl na nich
- Ruští a italsí legionáři z Bílovic
- Vznik Československého státu a podíl občanů na něm

Středa 20. 3. Bílovice v české literatuře

- Ukázky z děl S. K. Neumanna, Boženy Neumannové, Heleny Koželuhové-Čapkové a Jar. Marchy přednesla Zdena Kmuníčková a Ladislav Kala
- Z ukázek vyplynulo jaký vztah měli tito literáti k sobě navzájem a k Bílovicím

Bořivoj Nejezchleb

Stalo se v Bílovicích ...

... před 100 lety 1902

- > obec měla 202 domy
- > schodek obecního rozpočtu dosáhl 5547 Korun (R-U) a to si vyžádalo přírůstek k obecním daním ve výši 70%.
- > 4. července krutá bouře s četnými blesky do Bílovic, která zabily Tomáši Kratochvílovi ve chlévě koně a krávu.
- > místní učitel Josef Pokora byl jmenován suplentem tělocviku na gymnáziu v Novém Městě na Moravě. V jeho osobě ztratila TJ Sokol i hasiči významného funkcionáře a cvičitele.
- > pro dobrou úrodu klesly ceny obilí i brambor
- > pět tisíc lidí se účastnilo při vysvěcení nově zřízeného hřbitova v Bílovicích.

... před 75 lety 1927

- > pro naplnění obecního rozpočtu bylo třeba zvýšit místní daně na čtyřnásobek.
- > v obecních volbách zvítězili národní socialisté a získali 11 zastupitelů včetně starosty, středoškolského profesora Anděloslava Olejníčka a II. ná. městka Aloise Kalu. ČSL měla 6 zastupitelů, KSČ tři, strana obchodně středostavovská dva a nově vzniklá strana Práce rovněž dva zastupitele.
- > byla zakoupena motorová automobilová stříkačka za 120 000 Kč.
- > červencová bouře zvedly hladinu Svitavy na 480 cm, rozvodnila i Metalín a vyžádala si oběť Josefy Kristové. To se stalo podnětem k zahájení regula ce potoka.
- > byly vystavěny ulice Taranzova (nazvaná po dlouholetém starostovi), Jiráskova, Nad nádražím a postaveny domy na Hradisku.
- > byla upravena náves, kde do té doby byla krytá jáma.
- > byla postavena sokolovna a v ní zahájilo provoz kino.

... před 50 lety 1952

- > předsedou MNV byl František Kratina, náměstkem Antonín Kotol a tajemníkem Jan Olejníček.

- > byla provedena hospodářsko-technická úprava půdy do scelených honů polí.
- > bylo v Bílovicích 30 kusů skotu, 25 koní, 130 prasat a 9 prasnic, 279 kusů koz.
- > byla upravena náves a kanalizována Husova ulice.
- > občané odpracovali 10 138 hodin na úpravě obce zdarma.
- > všechny místní prodejny přešly do spotřebního družstva Včela (později Jednota).

SPORT

Cyklisté pozor!!!

Dodržujte pravidla silničního provozu - nedejte šanci zlodějům

Opět se blíží nová sezona, ve které naši občané a jejich děti budou jezdit kolo, jako dopravní prostředek, užívat k jízdě za nákupy, sportem a cykloturistikou.

Dopravní komise při OZ v Bílovicích nad Svitavou vám všem před první jízdou chce poskytnout i připomenout několik zásadních rad.

Připomeňme si tedy že ...

1. Před jízdou musíme u jízdního kola kontrolovat:

▪ utažení matic kol, stav pneumatik a jejich nahuštění, stav a funkčnost brzd, funkčnost osvětlení

2. Platí zásada vidět a být viděn!

▪ proto vždy včas použijte osvětlení jízdního kola
▪ oblékejte si pestré oblečení, fluorescenční a reflexní doplňky

3. I cyklista je řidič, proto:

▪ striktně dodržujte pravidla silničního provozu
▪ chovejte se na silnici tak, jak byste chtěli, aby se ostatní chovali k vám
▪ respektujte zákaz používání alkoholu před a během jízdy

Proč použít při jízdě cyklistickou přilbu?

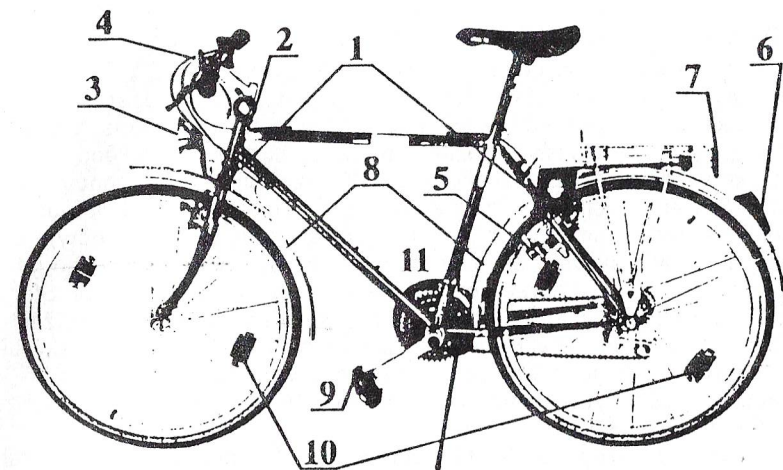
▪ jednou ze základních příčin úmrtí a zranění cyklistů jsou poranění hlavy, která tvoří přibližně 80% všech vážných poranění při dopravních nehodách cyklistů

▪ koncentrovaný úder do hlavy dokáže usmrtit dospělého při pádu již při rychlosti 11 km/hod., dítě i při rychlosti nižší
▪ v závislosti na síle úderu může poranění hlavy vyústit v dlouhodobé poruchy soustředění, bolesti hlavy a problémy s rovnováhou, případně ve vážné poškození mozku

▪ cyklista nepoužívající přilbu má 6,6krát větší možnost utrpět zranění hlavy a 8,3krát větší možnost utrpět vážné poranění mozku
▪ při střetu vozidla s cyklistou dochází nejčastěji k úderu hlavy cyklisty o kapotu vozidla, a to v rychlosti pohybující se kolem 25 km/hod.

Víš, jak má vypadat správně vybavené jízdní kolo?

Pamatuj, že i cyklista je řidič a jízdní kolo je vozidlo, na kterém nesmí chybět žádná součást povinného vybavení.

1. Dvě na sobě nezávislé brzdy	7. Zadní odrazka červené barvy
2. Jasně znějící zvonek.	8. Účinné blatníky.
3. Vpředu světlomet bílé barvy.	9. Oranžové odrazky na obou stranách pedálů.
4. Přední odrazka bílé barvy.	10. Oranžové odrazky na paprscích kol.
5. Zdroj elektrického proudu (musí zajistit svítivost světel po dobu nejméně 1,5 hod. bez přerušení).	11. Účinný kryt řetězu.
6. Vzadu svítilna se zadním obrysovým světlem červené barvy.	

Cyklisté nedejte šanci zlodějům!!!

Co dělat, nechcete-li přijít o své jízdní kolo?

Vyberte si z následujících rad a informací policie.

- ~ při odstavení jízdního kola na ulici použijte vždy bezpečnostní zámek a snažte se kolo připoutat k pevnému bodu (zábradlí, sloup, bezpečnostní stojan), jste-li ve společnosti dalších cyklistů, dávejte přednost fyzické přítomnosti jednoho z vás u odstavených, zabezpečených kol
- ~ jestliže ukládáte kolo ve společných prostorách domu, kde bydlíte, dbejte na uzavírání vstupních dveří do objektu a stálé uzamčení společných prostor, i uzamčení v nich uložených kol, poříďte si společný bezpečnostní stojan nebo bezpečnostní systém pro zajištění samotného jízdního kola, obdobné zásady uplatňujte při ukládání kol na balkonech, ve sklepích a sklepních kójičích, nepodceňujte zabezpečení všech stavebních otvorů, zejména na dveřích a oken
- ~ zjistěte si zda Policie ČR nebo obecní(městská) policie v místě vašeho bydliště neprovádí evidenci jízdních kol, pokud ano, neváhejte a kolo si nechte zaevidovat. Minimálně si však pro případ odcizení jízdního kola poznamenejte jeho výrobní číslo, barevné provedení, nápisy a vybavení
- ~ dojde-li přes veškerá bezpečnostní opatření ke krádeži vašeho kola, neprodleně ji ohlaste a neváhejte použít linku 158, snížíte tak náskok pachatele a jeho šanci, že zůstane nevypátrán

Šťastný a bezpečný návrat domů všem cyklistům z Bílovic přeje za dopravní komisi OZ její předseda.

Ing. Pavel Doležal

Vzpomínky na sokolskou turistiku

Pobyt v přírodě je jedna z nejstarších tradic Sokola již z předválečných let. Slavné výlety, vycházky a trasy byly nejen dobrou propagací, ale vyžadovaly také dobré turistické výkony s objevováním přírodních krás. V Bílovicích to byly vycházky členstva, později žactva do blízkého i širokého okolí Drahanské vysočiny a Moravského krasu. V pozdějších letech obnovili činnost svičitelé Čeněk Jelínek, František Kartous, Jaroslav Kotol, Miloš Jelínek a další. Se stoupajícím počtem členstva vznikaly první stanové tábory a prázdninové osady (žákovský stanový tábor na Říčkách, u Jedovnického rybníka, putovní tábor Ceskomoravskou vysočinou a Malou Fatrou - vedli Stanislav Vacek a Alois Prachař). Členové se zúčastnili na celostátních srazech (III. krajský sraz mládeže v Brně 1960 Na zimních závodech; Lyžařský běh v Broumově 1970, turistický závod zdatnosti ve Žďáře 1976 - druhé kolo, okresní závod turistické zdatnosti mládeže v Tišnově, třetí kolo). Organizovala Věra Chromková.

Rovněž zájezdy do Znojma, na Buchlov, Kunštátsko, Děvín, Pálavu, Javorník, organizovala Věra Chromková s prof. Krabičkou. Na pěší túry vedli František Kartous do Chlébského, na soutěžích Mladých turistů vedl Zdeněk Mrkos, na Šmelcovnu, Vítání jara, 100 jarních km Věra Chromková a E. Šafránek, na Rokytnou H. Maláškova. O výchovu nejmladších se převážně staral Miloš Jelínek. V 80. letech vodil krajem mladé turisty Zdeněk Herš. Zájem o poznávání přírody podpořily soutěže o turistický odznak a získání výkonostní třídy.

Bílá voda - stavěči. Zleva: Srba Zdeněk, Srba Bořivoj, Jelínek Frant.(mysliveček), Havlíček Ruda, Jelínek Miloš

V roce 1958 a 1959 bylo větší táboření, spolu se Sokolem Brno I. na Jamském plesu. Tam byl předán větší díl turistické základny od Krajské správy turistických zařízení bílovickému turistickému odboru za vzornou činnost.

V roce 1960 odvezeno na první samostatné tábořiště na Bílou vodu (poblíž Tatranské Lomnice, kde byl provoz až do r. 1970). Dobrovolnými členy bylo postaveno 20 dvoulůžkových stanů, hangár, polní kuchyně a z blízkého pramene zajištěna pitná voda. Potraviny byly nakoupeny a ručně dováženy z blízkých Tatranských Matliářů. Na základně chutně vařila hlavně paní Klára Kalová. Personální provoz byl zajištěn na všech turnusech vždycky vedoucím, hospodářem, zdravotníkem. Vedoucím turistického odboru byl od roku 1946 do r. 1967 Miloš Jelínek a v roce 1968-1969 Stanislav Kartous. Distribuci poukazů na základny zajišťovali hlavně Věra Chromková, Helena Malášková, Vít Kratina, Iva Loulová, Olga Bednařiková a dlouholetý finanční hospodář Ladislav Daněk, Bohuslav Grňák, Radomír Polák.

Každý účastník chtěl strávit svou dovolenou v krásné tatranské přírodě. Zasluhou TJ Sokol byly ekonomické podmínky pro účastníky velmi výhodné. Turistická základna fungovala vždy po celou dobu prázdnin a účastníky vozil autobus přímo z Bílovic na základnu a zpět. Lůžkoviny, stany, hangár a kuchyňské vybavení přes zimní období bylo uloženo v Bílovicích, nejprve u Fr. Dohnala, později u Pochopů a nakonec na půdě sokolovny. Odvozy zařízení nákladním autem zajišťovali bílovičtí mlynáři po celé roky trvání základny.

Pro horské túry a vycházky byli připraveni školení cvičitelé se zajímavými programy. Téměř všichni účastníci absolvovali z této základny hlavně túry přes Šalvějový pramen, ke Kežmarské, nebo Brnčalově chatě a dolinou Zeleňého plesa na Kopské sedlo. Dále hřebenovkou Belkanských Tater do Tatranské Kotliny. Opačná cesta vedla z Javoriny romantickou dolinou zadními Medodoly na hřeben. Většina túr však vedla ze Starého Smokovce do nitra Vysokých Tater, po značkových cestách přes sedla: Váhy, Priecné sedlo, Polský hřeben, Sedielko, Bystré a Furkotské sedlo. Cvičitelé byli hlavně Josef Němec, Jiří Menšík, Jiří Němec, Ševčík a jiní.

V roce 1970 na požadavek správy Tatranského národního parku (TANAP) byla přemístěna základna na nové stanoviště v Tatranských Matliářoch. V letech 1970-1976 byl vedoucím odboru ing. Vít Kratina, který také vedl horolezecký oddíl na početných vrcholových túrách a štítech Vysokých Tater s obtížností IV. a V. stupně. (Členové oddílu byli mimo jiné Zd. Drlík, Jiří Drlík, Jos. Sláma, P. Severa, Mil. Procházka, Bř. Polák, Fr. Kalod, kteří předtím vykonali školení a cvičení na Palavě, Macošě a Adršpašských skalách). V kuchyni tehdy vařily hlavně: K. Kalová, T. Skácelová, B. Tesařová, B. Kapustová, Z. Henclová, M. Štastná, A. Havlásková, Součková.

V roce 1976 jsme byli nuceni přemístit základnu do Eurokempu FIC pod Tatranskou Lomnicí, mimo území TANAPU, až do roku 1981. S pracovníky TANAPU, správy campu i s lesníky jsme měli velmi dobré vztahy, vzhledem k tomu, že jsme vždy vyhověli všem jejich požadavkům k ochraně přírody. Toto stanoviště bylo méně výhodné pro časný nástup na delší túry, ale přesto stále více lákající do hor.

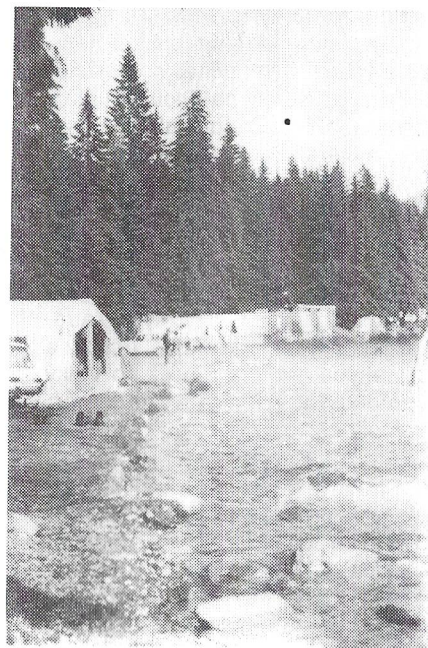
V letech 1976-1977 byly vyhotoveny v dílně podniku Moravské ústředny, za vedení Miroslava Mikuly - nové, pevnější a lepší dřevěné konstrukce stanů. Hlavními dobrovolníky byli Frant. Kartous, Rudolf Havlíček, ing. J. Loula,

Základna Tat. Lomnica-Eurocamp. Zleva: Fr. Kartous, Fr. Macháček, St. Kartous, Ruda Havlíček, poslední Zd. Srba.

P. Wawracz, R. Polák (předseda TO od r. 1976). Velkou pomocí při stavbě základny, provozu a údržbě byl dlouholetý hospodář František Macháček. Základnu stavěly hlavně skupiny Duš. Lázníčka, M. Procházka, Jar. Zmeška-l, Mil. Strnádek, Al. Lauš, B. Bednařík, J. Včelaf a V. Sobek. Zimní skladování bylo ve zděných objektech campu. Vedoucími turistů byli členové výboru: Mil. Jelínek, B. Snášel, F. Kartous, S. Kartous, Věra Chromková, ing. J. Loula s manželkou, H. Malášková, Mil. Jandová, M. Gelnarová, Z. Dvořáková, L. Šmidková, P. Wawracz, Vít Kratina.

Roku 1982 byla převezena základna po delším jednání se Správou cestovního ruchu do Západních Tater - do Roháčů - „Perly slovenských hor“ - pod Zverovku u Roháčského potoka. O tuto základnu byl veliký zájem domácích i cizích turistů z Jihomoravského kraje i z Čech. Týdenní pobyty na základně obsazovali pravidelně také účastníci z Učňovského střediska z Velké Bíteše, školní mládež z Bílovic s učitelkou A. Wawraczovou a tenisový oddíl Sokola Bílovic. Na zabezpečení provozních podmínek na základnách, hlavně v Roháčích a na Oravici se převážně podíleli manželé Loulovi. Z tohoto tábořiště byly podnikány náročné trasy, ale s překrásnými zážitky. Velmi rozsáhlé vrcholové výhledy poskytl hlavně: Volovec (2068 m.n.m.), Ostrý Roháč a Plačlivo (2128 m.n.m.), Baranec (2184 m.n.m.), Tři Kopy (2164 m.n.m.), Baníkov (2168 m.n.m.). Cesty Roháčskou dolinou na Roháčská plesa, Smutnou dolinou na Plačlivo, do Zíarského sedla, přes Javorinu na Oso-bitou, hřebenovkou na Lúčné a překrásnou Látanou dolinou na Zverovku jsou asi nejmalebnější a nezapomenutelné!

Tábořiště v Roháčech.

O postavení dalších základen se postaraly další čtyři St. Krista, K. Bednařík, Engelhart, Jirgal, M. Kutil, V. Polák, Zd. Mazanec, Florián, M. Lupač. V kuchyni vařily mimo jiné: B. Rakusová, manželé Bořilovi, Valentovi, Růž. Kutscherauerová, M. Škrancová, A. Kartousová, B. Kapustová, T. Skácelová.

V roce 1982 byly v kulturním domě výstavy fotografií z Vysokých Tater od Rad. Sáblika, Fr. Továrka, Fr. Kartouse, v roce 1984 byla výstava Lad. Daňka, Toulky s kamerou. Výstavy byly velmi početně navštíveny.

V zimních měsících byly v sokolovně uspořádány přednášky s promítáním diapozitivů z Himaláji - Zdisl. Drlíkem, z Alp - Fr. Továrkem, Fr. Kartousem z Kavkazu a Vys. Tater. Dušanem Lázníčkem z Mongolska, Iv. Chromkovou z Itálie, Dal. Daňkem z Fanských hor (Pamir) a v domě důchodců z výprav do Himaláji Zd. Sotolářem.

Rumanovska dolina

V letech 1987-1989 byla umístěna základna na Oravici - mezi Roháči a Oravskými Skoručinskými vrchy. Odtud vycházeli pod vedením hlavně cvičitelů I. Loulové a M. Heršové mladí turisté a žáci se svými učiteli do Juráňovy doliny s Tiesňavami do Bobrovské doliny přes sedlo na Dlouhý úplaz, Tichou dolinou a Širokým žlabem na Osobitou. Oblíbená odpočinková cesta vedla turisty do údolí Vaničky a vývěrem teplé minerální vody. Zájezdy se konaly i na Oravskou přehradu. I přes vytížení v měsíci srpnu na turistických základnách, byly uspořádány dálkové pochody „Putování Moravským krasem“. První ročník se konal r. 1975 (organizoval hlavně K. Mahel a Lad. Hájek). Další ročníky byly v letech 1976-1978.

V roce 1990-1991 byla postavena poslední bílovická sokolská základna poblíž obce Pohorelská Maša, ve Slovenském Rudohoří, mezi Nízkými Tatrami a Muránskou planinou, u řeky Hronu. Dlouhé túry směřovaly na vrcholy a hřebeny Nízkých Tater od Králové Hole po Priehybu nad Helpou až po Velký Bok. V Muránské planině se toulali turisté po okolních kopcích až na Muráň. Zájezdy se konaly i do Slovenského ráje. Možnost pobytu zde využil také Klub invalidů pod vedením Vlasty Šatinské.

Pohled z Rysů na polské Mořské oko a Černý stav.

Stravování v našich základnách bylo tradičně velmi chváleno. V kuchyních vařily: J. Melicharová, V. Filipiová, A. Kartousová, A. Bednařková, I. Grňáková, M. Fasorová a mnoho dalších. Stanový materiál, zařízení a konstrukce mimo sezónu bylo uloženo ve skladě místního podniku Kovosmalt.

Po průzkumu v r. 1992 až 1993 v Beskydech a Velkých Karlovicích jsme již pronájem pozemku k táboření ve stanech, i pro nás za nevýhodných podmínek nedosáhli. Nájem pozemku vzhledem k mezejto-právním problémům se nepodařilo pro příští léta již uzavřít. V roce 1994 byl materiál v posledním možném termínu odvezen do skladu bílovické sokolovny.

V roce 1991 byl utvořen cykloturistický oddíl, vedený Mir. Moučkem (vystřídalo se až 30 účastníků) a najezdili po Moravě, Slovensku i Rakousku dosud desetitisíce kilometrů bez nehody.

Uplynulá léta vykázala úspěchy na poli sportovním i kulturním, ale nebyly dosaženy bez úsilí a obětavé práce všech členů turistického odboru Sokola v Bílovicích.

Je možno přemýšlet a připravit ještě lepší řešení, zpeřtření a turistiku učinit co nejpřitažlivější. Pobyt v přírodě je všeobecně vhodný, bez zvláštních finančních nákladů, během celého roku a v každém věku.

V zdravém těle zdravý duch

Radomír Polák

Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.

Stavební spoření - výhodný finanční produkt při řešení bytových potřeb

- státní podpora pro fyzické osoby 25% z ročních úspor
- úroky z vkladu 3%
- výnosy ze stavebního spoření osvobozeny od daně z příjmu
- úvěry ze stavebního spoření - úroková sazba 5,5%
- překlenovací úvěry - úroková sazba od 6%
- úroky z úvěru lze odečíst ze základu daně z příjmů
- výhody stavebního spoření mohou využít všichni bez omezení věku
- poradenství a konzultace ZDARMA v bytě klienta, nebo v naší poradenské kanceláři

Jak získat bližší informace a využít možností stavebního spoření? Kontaktujte našeho úvěrového poradce-specialistu pro vaši obec:

Pavla Marešová

tel.: 05/4523 0237 • mobil: 0732 209 360

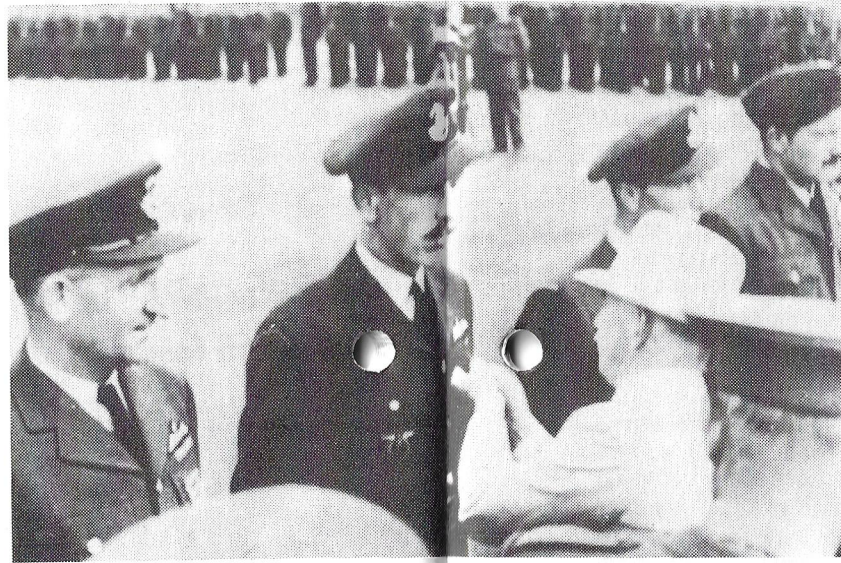
Jsme Vám blíž

**STAVEBNÍ
SPORITELNA
ČESKÉ SPORITELNY**

I. J. SOKOL

A OBECNÍ ZASTUPITELSTVO
BÍLOVICE NAD SVITAVOU

si Vás dovoluji pozvat na

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY

našemu občanovi, letci,
plukovníku in memoriam

METODĚJI
ŠEBELOVI,

*vyvozený v srpnu 1944. S.H.
který zahynul v boji
za osvobození
Československa
ve II. světové válce.
plk. dr. J. Šebela
18. 12. 1902 - 11. 11. 1944*

*plk. dr. J. Šebela
F/II y. Aslan 685002
pluk českého letectva 1455 rzd.*

*Slavoslav Šebela
My, bíloviští
jsme na Tebe
nikdy
nezapomeneli.*

PROGRAM VZPOMÍNKOVÝCH DNŮ:

SOBOTA 5. ZÁŘÍ 1992

10.⁰⁰ hod. ~ Sokolovna

Zahájení výstavy fotografií
a dokumentů z bojů čs. letců
na západní frontě
za II. světové války

15.⁰⁰ hod. ~ Dobrovského návrsí

Slavnostní odhalení pamětní
desky na domě čp. 324

17.⁰⁰ hod. ~ Sokolovna

Beseda s přímými účastníky
leteckých bojů ve II. světové válce

NEDĚLE 6. ZÁŘÍ 1992

10.⁰⁰ hod. ~ Sokolovna

Pokračování výstavy fotografií
a dokumentů z bojů čs. letců
na západní frontě
za II. světové války

Naši bílovičtí spoluobčané plukovník R.A.F. in memoriam Metoděj ŠEBELA nositel řádu D.F.C.

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

V září v roce 1992 byla na domku č. 324 v Kratinově ulici, kde bydlel náš spoluobčan Metoděj Šebela, odhalena pamětní deska v upomínku na tohoto letce, který padl jako pilot britské R.A.F. během druhé světové války.

Od této slavnostní události, které se zúčastnila celá řada významných hostů a pilotů, spolubojovníků Metoděje Šebely uplynulo již téměř 10 let. Do Bílovic se od té doby přistěhovalo mnoho našich nových spoluobčanů - Bílovčáků a sluší se tedy připomenout kdo Metoděj Šebela byl a proč je jeho jménem nazvána jedna z ulic na Polance.

Dne 23. ledna 1915 se v domku na ulici Kratinova 324, narodil manželům Metoději Šebelovi a Anděle Šebelové rozené Hrdličkové syn, který dostal jméno po otci Metoděj. Bílovičtí kamarádi mu říkali Metyn, později jeho spolubojovníci Cyrda. V Bílovicích nad Svitavou vychodil školu a prožil své dětství a mládí. Bylo to v době kdy si mladí lidé ještě neříkali „vole, vole“, kdy mladí muži nosili klobouky, dívky chodily na taneční zábavy zásadně v dlouhých šatech a sportovci (i ti špičkoví) nevěděli nic o dopingu. Metoděj Šebela byl dle pamětníků tichý a velmi slušný chlapec, který ve škole patřil k těm, kteří nosí domů vysvědčení s poznámkou prospěl s vyznamenáním. Již od mládí se živě zajímal o všechno co se týkalo letectví, letadel a pilotů. V Bílovicích byl aktivně zapojen do dění v Sokole, chodíval jako stárek na hody, které už tehdy byly v Bílovicích velice populární a pro obec to byla vždy velká událost.

Metoděj Šebela po vychození školy v Bílovicích se dostal do pilotní školy v Prostějově a odtud nastoupil do útvaru vládního vojska v Praze, u kterého sloužil až do doby, kdy se z naší republiky stal protektorát Čechy a Morava. Už tehdy v něm zřejmě uzrálo rozhodnutí, že je nutno proti fašismu bojovat.

Na podzim roku 1939 byl v Bílovicích na dovolené a zúčastnil se zde sokolské akce „Den národních tanců“. Z Bílovic se už do Prahy nevrátil a začala jeho složitá a strastiplná cesta do Anglie k jednotkám britského královského letectva R.A.F.

Svou cestu vedl Metoděj Šebela přes Slovensko, kde byl stíhán Hlinkovci a jen díky dobrým lidem se mu dařilo úspěšně unikat. Ze Slovenska se dostal do Maďarska, kde už mu tolik štěstí nepřálo a byl zatčen a vězněn v Citadele v Pešti. Odtud se mu však podařilo uprchnout a přes Jugoslávii a Blízký východ se dostal do Francie, kde se už z řad českých dobrovolníků začaly formovat vojenské jednotky, připravené bojovat proti fašistům. Z Francie vedla jeho cesta do Anglie, kde se z českých letců začaly tvořit letecké perute britské R.A.F. Byla to hlavně 312. a 313. stíhací peruť a 311. bombardovací peruť na jejímž vzniku se Metoděj Šebela spolupodílel. V hodnosti poručíka velel bombardéru Liberator a jeho osmičlenné posádce. Jako kapitán a první pilot tohoto letounu s označením GR Mk-V BZ 872(E) provedl celkem 39 náletů na Německo a 17 útoků na německá plavidla. Byl vyznamenán 3x válečným křížem, který mu osobně udělil prezident Beneš. Spolu se Šebelem velel i dalším bombardérům např. Jaroslav hala a Jindřich Breйтceti, v jehož posádce byl jako střelec známý boxer Vilém Jakš, mistr republiky v letech 1933-1936.

Metoděj Šebela byl během své služby v řadách britské R.A.F. poměrně záhy povýšen na nadporučíka a po bojové akci 19. 4. 1943 mu bylo uděleno králem Velké Británie nejvyšší vojenské vyznamenání D.F.C. Při této bojové akci byl jeho Liberator zasažen německou palbou a z činnosti vyřazen levý motor letounu. Metoděj Šebela však i přes tento těžký handicap provedl úspěšný útok na německou loď a s poškozeným letounem se ještě dokázal vrátit na 300 mil vzdálenou základnu v Anglii.

Při jedné z dalších vojenských operací dne 18. 11. 1943 se Liberator s kapitánem Metodějem Šebelou a jeho posádkou nevrátil. Letoun byl sestřelen při protiponorkové hlídce německým letadlem Messerschmit Bf 1096 (Paul Puckedorf) a skončil ve vodách Biskajského zálivu západně od Brestu. Společně s kapitánem letounu zde zahynuli i členové jeho posádky, druhý pilot Miloslav Procházka, navigátor Alois Vávra, radiotelegrafisté Ladislav Černo-horský, Josef Novák a Felix A. Heller, střelci Emmerich h. E. Urban a Albert Fuksa a palubní mechanik Linhart Fajt.

Foto B. Zlámal.

Jméno Metoděje Šebely, plukovníka R.A.F. in memoriam, nositele řádu D.F.C. je uvedeno na panelu č. 121 v R.A.F. monumentu v Runnymede v Anglii. Dne 28. 10. 1948 byla odhalena v místní Sokolovně pamětní deska s jeho jménem, 5. 9. 1992 byla odhalena pamětní deska na domku kde žil na ulici Kratinova 324 a na jeho počest byla pojmenována ulice v nové výstavbě na Polance.

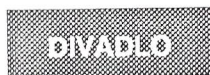

Foto B. Zlámal

Naše obec se tedy může chlubit jmény S.K. Neumann, Rudolf Těsnohlídek a dalšími osobnostmi našeho kulturního života, ale i pilotem, jehož osudy by zcela jistě stály za napsání tlusté knihy.

Ing. Vít Kratina st., místostarosta obce

HISTORIE OCHOTNICKÉHO DIVADLA V BÍLOVICÍCH A KULTURNÍ AKCE

(Pokračování)

Divadelní a kulturně společenská činnost Sokola v počátku roku 1948 se projevovala určitou rozkolísaností. Divadlo a kulturní akce se totiž staly jediným příjmem Sokolské jednoty, neboť již druhý rok bylo kino zabráno státní správou. O několik let později i sokolská restaurace. Na schůzi dramatického odboru Sokola, vzedlavatel jednoty br. Augustýn Polák apeloval na historickou vyspělost všech členů dramatického odboru, vyzýval k pečlivému výběru hodnotných her. Dále se připravoval nový zákon o divadelnictví, který se stal velkým přínosem v divadelnictví vůbec. Proto již Silvestr r. 1947 se konal v tradičním národním provedení. Únorové události roku 1948 a již 31. března 1948 rozhodnutí Akčních výborů Národní fronty, že veškerá československá tělovýchova a sport se sjednocují do Československé obce sokolské, znamenalo zrušení jednoty čs. Orla jak po stránce tělovýchovné, tak také kulturní. Divadelní kulisy jednoty čs. Orla v Bílovicích byly předány TJ Sokol. Pravidelně první kulturní akcí v Bílovicích bylo uspořádání „Slavnostního večera“ k uctění spisovatele Rudolfa Těsnohlídky. Část projevu: ... „Dvacet let

pracoval s námi věrně v naší obci. Veršem i prózou zapsal se v dějiny českého písemnictví. Hořel pro děti jim vypravoval pohádky, jim rozžehl vánoční strom, který každoročně svítí na náměstích. Hořel, svítil, zemřel, ale nezhasl“. Ve čtvrtek 27. května 1948 uspořádal Sokol „Slavnostní akademii“ na počest 64. narozenin prezidenta republiky Dr. Edvarda Beneše. V červnu r. 1948 Dr. Edvard Beneš abdikoval a 3.9.1948 zemřel.

Ve slavnostním večeru účinkovali: prof. Ladislav Calábek, Kanutha Calábková, Helena Pávišová, Helena Zeinarová, Zora del Faverová, Antonín Trnavský j.h., Miroslav Olejníček. Režii pořadu měl Slávek Kala. Pěvecké sbory – učitel Ladislav Kolář. Slavnostní projev měl učitel Cyril Neruda. Večer byl zahájen skladbou Bedřicha Smetany „Sláva tobě“ v provedení mužského pěveckého sboru, dále „Slavnostní sbor“ od Karla Bendla, rovněž mužský pěvecký sbor. „Zdravici Dr. Edvardu Benešovi“ od R.Konečného recitoval Miroslav Olejníček. Arii Dalibora z opery „Dalibor“ zpíval Antonín Trnavský. Skladbu J. Sindinga „Rašení jara“ na klavír hrála Helena Pávišová. Modlitbu Libušinu z opery „Libuše“ zpívala Helena Zeinarová.

Skladby Antonína Dvořáka „Vzpomínání“ a „Melodie“ od J. Buchtela hráli prof. Ladislav Calábek na housle a Kanutha Calábková na klavír. „Skřiváňčí píseň“ z opery „Hubička“ zpívala Zora del Faverová. Arii Rusalky z opery „Rusalka“ od Bedřicha Smetany zpívala Helena Zeinarová. Melodram „Vodník“ na verše K.J. Erbena a hudbu Zdeňka Fibicha recitoval Miroslav Olejníček za klavírního doprovodu Heleny Pávišové. Sonátu b moll Alexandra Glazunova hrála Kanutha Calábková. Duet z opery „Jakobín“ od Antonína Dvořáka zpívali: Zora del Faverová a Antonín Trnavský. Smíšený pěvecký sbor provedl skladbu dr. Zbyňka Mrkose „Prapory vlají“. Slavnostní večer byl zakončen státní hymnou.

Členové Sokola žili v přípravách na všesokolský slet a veřejné cvičení v červnu, které se konalo za obrovské účasti obyvatelstva. 72 cvičenců cvičilo v Praze na sletě.

Velký letní karneval pořádaný 7. srpna 1948 v sokolovně měl dvě hudby - dechovou i jazz. Současně leták oznamoval, že připravuje Sokol vinobraní a tradiční Václavské hody.

Tělocvičná jednota Sokol pod záštitou MNV pořádá oslavy 30. výročí tvánání Československé republiky 28. října v sokolovně.

Pořad slavností začal již v 9 hodin dopoledně manifestačním hromadným během členstva a dorostu. V 10 hodin se konala slavnostní členská schůze s odhalením pamětní desky padlým a umučeným bratřím, obětem druhé světové války. Deska je umístěna na čelní stěně schodiště v budově sokolovny. Dopoledne ve 14.30 hod. se konalo divadelní představení pro mládež a ve 20 hod. večerní představení. Byla připravena divadelní hra od F.F. Šamberka „Karel Havlíček Borovský“. Děj se odehrává v porevolučním roce 1848. Titulní roli K.H. Borovského vytvořil Miroslav Haramach. Jeho choť – Růžena Matějčíková, dr. Lipanského ztvárnil Augustýn Polák, paní Horskou – Ludmila Kartousová., pražské měšťany Karel Drahovzal, Slávek Kala, Arnošt Moser, František Kartous. Starého studenta hrál František Krupica. Jako občané brixenští účinkovali: Rudolf Vašíček a Radmila Procházková. Nejmenší dítě, které měla paní R. Matějčíková v náručí ve scéně, kdy se loučí s Borovským a kde bylo poměrně dosti hlasů a pláče, dítě v pohodě spalo. Tím ne-

jmenším dítětem byl Jaroslav Zmeškal. Je nejmladším ochotnickým hercem Sokola Bílovice. Neměl ještě dva roky a hrdě se k tomuto účinkování hlásí do dnešních dnů.

Režii představení měl Slávek Kala, výpravu Karel Ondrůj, scénickou hudbu vybrali Slávek Pudil a Borek Srba, světla jeviště Adam Pink a nápověda Marie Antonová. Předprodej tradičně u Švehlů.

Na sobotu 25. prosince 1948 bylo připraveno divadelní představení „Zvonař“, autor Anton Coolen. Režii představení měl Miroslav Olejníček a výpravu scény navrhl Karel Ondrůj. Hru z nizozemštiny přeložila Lída Faltová.

Mistra Ondřeje – zvonaře vytvořil Miroslav Olejníček; Pavla, jeho syna, Borek Srba, schovanku Marii Zora del Faverová, hospodyni Barboru Johanka Svobodová. Pomocníka ve zvonařství Mirek Chmelař j.h. Vstupné bylo 15 a 20 Kč. A předprodej opět u Švehlů.

A na neděli 26. prosince 1948 pro mládež „Pohádka o květu zapomnění“ v režii Kamily Poláčkové – Kramperové. Nevím proč pohádky byly jen oznamovány při představeních pro dospělé.

Na rozloučenou se starým rokem se konal 31. prosince 1948 „Silvestrovský večer“. V pořadu účinkovali hosté a členové dramatického odboru Sokola. Hrál vítězný soubor ze soutěže tvořivosti mládeže. Byl to bílovický orchestr, který měl v r. 1946 název „Atom-klub“, pak se musel přejmenovat. Přejmenovali se na „Alfa-klub“ a hráli swingovou muziku. Hráli také na čajích u Ševčíků i v okolí a to v rámci licence kapelníka Edy Pecha. Orchester tvořili: Miloš Pech, Miloslav Petr, Olin Havlásek, Olin Král, Honza Kukl, Karel Bušina, Franta Navrátil, Karel Nesrsta. V roce 1949 se orchestr již rozpadl. Již v únoru r. 1949 uvádí Sokol v režii Kamily Poláčkové – Kramperové divadelní hru „Hoši, dívky a psi“. Scénu navrhl arch. B. Čermák. Hráli: Věrka Doupovcová, Zdenka Henclová, Věra Křipačová, Lída Kartousová, Eva Olejníčková – Benešová, Eva Kartousová, Milan Šurý, Borek Srba, Ladislav Beneš, Ivan Drahovzal, Jindřich Ruta a další. Na scéně se také proháněli psi – knírač Kamily Poláčkové – Kramperové, pudl Slávky Rutové, foxterier Marie Rutové. Představení napovídala Marie Rutová. Toto představení bylo uvedeno v roce 1950 v Rousínově.

Tělocvičná jednota Sokol pod záštitou místní osvětové rady nastudovala k výročí devětatadesátých narozenin prezidenta T.G.Masaryka divadelní hru J.K.Tyla „Fidlovačka, aneb žádný hněv a žádná rvačka“.

Před zahájením představení bylo ovšem jeviště upraveno k slavnostnímu aktu. Na jevišti byla státní vlajka, na podstavci umístěna busta T.G.Masaryka a velká zlatá lipová ratolest. Před jevištěm stálo několik členů Sokola s velkým věncem, který pak po slavnostním projevu vzdělavatele Sokola br. Augustýna Poláka, v čele s vlajkonošem sokolského praporu br. Františkem Olejníčkem odnesli na „Ostrůvek“ k pomníku obětem 1.světové války. Po jejich návratu teprve začalo divadelní představení. Text divadelní hry upravil Adolf Wenig, hudbu složil František Skroup. O velmi úspěšné představení se zasloužili: Kamila Poláčková-Kramperová, která hrála paní Mastílkovou, pražskou máselnicí, její neteř Lidunku Božena Kalová, Kroutilka ševce František Olejníček, Jeníka, jeho syna, František Krupica. Šviháka Chevaliera Dedeče hrál Mirek Haramach, slečnu Cubulčini zpěvačku – Slávka Rutová, literáta Hvězdinského – Karel matějček, vdovu Klinkáčkovou – Věra Křipačo-

vá, uzenaře Hubinku –František Ohera, dohazovače Kozelku – František Kalod, Ondřeje Jammerweila – Arnošt Moser, starou pannu Makytku, hospodyni paní Mastílkové – Růžena Antonová, Jiříka, sluhu paní Mastílkové Bohuš Jelínek a sluhu Jana Bolek Zlámal. Žida Šivelise František Rauchnan, slepého Mareše starého hudebníka – František Kartous a jeho vnučku Bětušku Věrka Doupovcová, drvoštěpy Karel Drahovzal a Josef Fuchs, dráby Jindřich Ruta a Milan Šurý. Zpěvy a sborové zpěvy nastudoval a orchestr Edy Pecha dirigoval sbormistr učitel Ladislav Kolář. Podle záznamu v této hře účinkovalo celkem 60 lidí. Představení se konalo v neděli 6. března odpoledne i večer a v pondělí 7.března 1949 večer. Výpravu scény navrhl Karel Ondrůj a režii představení měl Slávek Kala. Představení napovídaly Amálka Špatná a Marie Antonová. Účinkující maskovali Josef Šehýr j.h., Svatopluk Beran j.h. a Slávek Kala. Paruky připravil pan Josef Hýsek. Tato divadelní hra J.K.Tyla na věky proslavila, neboť za spolupráce hudebního skladatele Františka Skroupa zrodila se naše národní hymna „Kde domov můj“.

Na měsíc duben 1949, po zralé úvaze, nastudoval Sokol divadelní hru z repertoáru pražského Divadla Mladých, která se během čtyř měsíců dočkala 120 repríz a měla romantický název „Fialový mstitel“. Poskytla velkou příležitost mladému hereckému dorostu. Hru napsal Hynek Suchý a děj se odehrává na Hlinitém ostrově, kde skupina mladých musí přemáhat nepřízeň přírody i lidskou zlobu. Každý hrdina se musí vypořádat s vlastními problémy i se vztahy k ostatním lidem, s nimiž prodlévá na ostrově. Na překrásnou scénu, kterou navrhl a vytvořili Karel Ondrůj, Bohuš Jelínek, František Písařík, se dodnes vzpomíná stejně jako na melodii písní Jana Seeháka. O velmi úspěšné představení, které se hrálo 24. dubna 1949 v režii Slávka Kaly se zasloužili: Milan Šurý jako pirátský kapitán Pankrác Jeseter, Jan Holeček jako mladý pirát, František Kartous jako krčmář u „Velryby“, František Krupica jako starý potápěč. Paní Hallovou ztvárnila Božena Kalová a její neposlušnou dceru Kristku Milada Benešová. Kladného hrdinu, strážce majáku si zahrál František Písařík. Dále hráli: Bohuš Jelínek, Borek Srba, Anna Písaříková, Boleslav Zlámal, Emílie Dupalová, Jindra Němcová, Jiří Fuksa. Tajemného Fialového mstitele Miloš Strnádek. Ty dobré skutky, které vykonal vždy strážce majáku Jan, mu sebral Fialový mstitel. Objevil se vždy na setmělé scéně se širákem na hlavě, se šátkem přes obličej v dlouhém plášti a rukavicemi. A se dvěma namířenými kolty do obecenstva pronesl větu: Jsem gentleman, jsem Fialový mstitel, toť vše! A nasvícen fialovými reflektory na jeho šedé oblečení „zase zmizel“. A mládež na ostrově věřila, že to provedl on. A doma u Písaříků měli od usilovného trénování – házení nožem- rozbité dveře od záchodu. Hlavní hrdina měl velmi těžkou pozici. Vrhá nůž přes scénu pod značným úhlem proti obecenstvu v sále, jak dodnes vzpomíná pan Miloš Strnádek. Vše výborně dopadlo. Jan dokázal, že on je ten pravý, nikoliv Fialový mstitel. I část písně o rybářích se dochovala ve vzpomínkách:

... ať to moře je klidné a větry tiché jsou,
že ty řeči jsou liché, že ryby neberou.
Hola hou, hola hou, rybáři správní chlapci jsou,
hned jsou tam a hned zas tady jsou,
vědí si přec rady s velrybou, hola hou, hola hou,
rybáři správní chlapci jsou .....

Představení se hrálo odpoledne i večer. Vstupné bylo 15 a 10 Kč. Předprodej tradičně u Švehlů.

Velmi těžko se dávají dohromady vzpomínky na školní představení. V režii Kamily Poláčkové – Kramperové se hrála hra Ignáce Hermana „Zelená knížka“. Hudební část připravoval učitel Ladislav Kolář, scénu učitel Milošlav Šmerda. S představením se hostovalo v Ochozi. Anička Bočková hrála tulačku.

Velká společenská událost se konala 5. července 1949. Sokol uspořádal na letním cvičišti „Tělocvičnou akademií“ za účasti reprezentačního družstva žen Československé obce sokolské, které se vracelo ze zájezdu ČOS do Bulharska. Začátek se konal v 21 hod. večer v záři světél hokejového osvětlení a dalších reflektorů i barevných, které se používaly při divadelních představeních. Hudba byla reprodukována. Rovněž účinkoval pěvecký sbor Sokola za řízení učitele Ladislava Koláře. Večer byl zahájen vztyčením státní vlajky a státní hymnou v provedení pěveckého sboru. Zahajovací proslov měl vzdělavatel Sokola br. Augustýn Polák, který připomněl rovněž dlouhotrvající tradici a význam sokolských zájezdů do zahraničí. Báseň „Budme silní“ od G.R. Opočenského recitoval Miroslav Olejníček. Družstvo žen uvítal starosta Sokola br. Antonín Kotol. Reprezentační - vzorné družstvo vedla dvojnásobná mistryně světa a držitelka olympijské medaile, vedoucí olympijského družstva žen ČOS na olympiádě v Londýně r. 1948 Vlasta Děkanová. Cvičily: Zdena Vermířovská, Jarmila Kopečná, Jiřina Krečová, Madla Vilímková, Lída Marková, Božena Kalová, Marie Kovářová, RNDr. Lenka Tomášková. Družstvo ČOS předvedlo volné sestavy na bradlech. Při náskoku Boženy Kalové na bradla praskla žerd'. Nezranila se. Muži přinesli druhá bradla a tak mohla být sestava členky místní jednoty Sokola zacvičena. Ženy Sokola předvedly cvičení s kuželi. Pěvecký sbor provedl skladby Dr. Zbyňka Mrkose: „Kerá je tá vězdíčka má“, dále - „Kaj to ideš Kubiku“ a skladbu Rudolfa Těsnohlídka - „Kdyby věděla“. Dorostenky a muži pak cvičení na bradlech. Družstvo ČOS volné sestavy na kladině. Dorostenky Sokola - Sletové tance, družstvo ČOS - olympijské kužele. Cvičení s míči předvedly opět ženy Sokola. Na metacím stole cvičili muži z jednoty Adamov. Družstvo ČOS olympijská prostná. Dorostenky Sokola pak Slovanský tanec číslo 8. od Antonína Dvořáka, sólo tančila Alena Wenigová. Účinkující vzpomínají, že tento tanec tančily se zrcátky. Slavnostní večer ukončil pěvecký sbor provedením „Národních písní“ od Eduarda Ambrose a spuštěním státní vlajky. Účastníci vzpomínají jak tomuto slavnostnímu programu přálo teplé letní počasí. Návštěva byla obrovská. I zahrady vil a balkony a okna byla plná diváků. Rovněž tak střecha Sokolovny, odkud také svítily reflektory. Vstupné bylo 20 Kčs. 5. července 1949 se konal společný výlet na Macochu. V té době Sokol dokončoval práce na tenisových kurtech. Jindřich Růta vždy vzpomínal, že zásluhou Vlasty Děkanové, která protlačila žádost Sokola o přiděl cementu na nejvyšších místech. Sokol obdržel poukaz na 100q cementu. 20. září 1949 byly slavnostně otevřeny.

Při příležitosti oslav 31. výročí trvání Československé republiky připravil Sokol pod záštitou místní osvětové rady, divadelní hru Josefa Kajetána Tyla „Kutnohorští havíři“. Představení se konalo v úpravě Aleše Podhorského j. h., výprava - Miroslav Brabec j. h. a v režii Slávka Kaly. Před začátkem před-

stavení měl slavnostní projev o významu 28. října vzdělavatel sokola br. Augustýn Polák.

Děj divadelní hry se odehrává v letech 1493 na Kutných Horách. v titulních rolích účinkovali: Nejvyšší mincmistr království Českého - Mirek Olejníček, Hynka, jeho syna hrál - Ladislav Beneš, královského hejtmána - Karel Matějček. Urbaní pisař na Horách Kutných - ing. Rudolf Prachař. Obecní starší Kroupa - Arnošt Moser. Opat hutman a starší havířů - František Olejníček. Jeho dceru Anežku - Zdena Daňková. Havíře na Horách Kutných hráli: Borek Srba, František Kalod, Karel Drahovzal, František Pisařík, František Krupica, Bohuš Jelínek, Ivan Drahovzal, Augustýn Polák. Dále účinkovali: Milada Drílková, Věra Křípačová, Karel Ondrůj, Miloš Strnádek. V živé paměti jsou vynikající herecké výkony rodiny Olejníčkovy. Otce Františka, syna Mirka a dcery Evy Olejníčkové provdané Benešové, která po odchodu bratra na hereckou konzervatoř - (Mirek Olejníček se pak stal členem činohry státního divadla v Ostravě) se i nadále věnovala ochotnickému divadlu. Otec František Olejníček později ukončil svoji dlouholetou činnost na ochotnické scéně bílovického Sokola ze zdravotních důvodů. Na bratra Voleňu - jak se přezvízkem říkalo rod. Olejníčkové - vzpomíná pí. Zdena Daňková. S nostalgií vypráví jak bratr Olejníček vzpomínal, když již ve dvacátých letech hrával s její matkou Ludmilou Kalovou a byli hereckými partnery v titulních rolích víc jak 20 let. Ted' v Kutnohorských havířích hraje s její dospělou dcerou. Zdena Daňková vzpomíná na příhodu, která se jí stala s br. Olejníčkem v tomto představení. Když jsem vycházela v oděvu Hanky - v takovém pytlu s ostatními havíři z brány „vzezení“ a vítala jsem se s otcem - bratr Olejníček - tak když jsme se obejmuli mě zašeptal: Děvče mě je špatně. Vzájemně jsme se drželi, hladila jsem ho, přešli jsme na druhou stranu jeviště, usedli jsme na praktikábl a šeptem jsem ho uklidňovala, že bude dobře, že to přejde. Jednání potom skončilo. U obecního státního divadla měla improvizace měla velký úspěch, jak to dobře bylo zahráno. Ale paní Olejníčková dávala potom manželovi obklady na srdce. Vše dobře dopadlo a představení se dohrálo. Představení se hrála v neděli 30. října v 15 a 20 hodin. V pondělí 31. října ve 20 hodin. Napovídala Amálka Pařízková. Představení měla předprodej u Švehlů. S touto divadelní hrou se rovněž hostovalo v Rousínově. Pod záštitou organizace Rady žen se 18. prosince 1949 hraje v režii Kamily Poláčkové-Kramperové, krásná česká pohádka pro malé i velké, národního umělce Jaroslava Kvapila „Princezna Pampeliška“. Výpravu představení měli manželé Jarka a Eman Šafránkovi. Titulní roli vytvořili: Chudý král - Rudolf Band'och, princezna Pampeliška - Gita Benešová, princ z Hispánie - Mirek Band'och, obřadník - Bedřich Sedlák, chůva - Věra Křípačová, královský kuchař - František Ohera, Honzu - František Kozel, jeho mámu Anna Skoupá, pastevce hráli Oldřich Bednařík a Ivan Drahovzal, primátora - František Ohera a člena městské stráže - Bedřich Zika ml. a další nejmenovaní jako mouřenínové a princova družina.

Silvestr roku 1949 měl opět jiný charakter. Ubylo džezové hudby. K melodickým Františka Kmocha a Karla Hašlera, Rudolfa Frimla - Kamila Kramperová - Poláčková opět nacvičila „Indiánský tanec“ a tančila Vandu, opět se do silvestrovského programu vrátili písně Staropražských Podskaláků v podání manželů Fuxových. Opět zazněly písně kramářské neboli jarmareční, reprezentující žánr pololidové literatury. Je to písňový útvar o mnoha slokách. Na

velkých předtištěných plakátech byly obrázky s tematikou náboženskou i světskou, zločiny, zázraky i katastrofy. Na jednotlivé obrázky se ukazovalo dlouhým ukazovátkem a zpěvem i recitací se tak po trzích v podání zpěváka rozšiřovaly od města k městu. Vynikající interpret byl František Kalod a Milada Drlíková. Novinkou byla slovenská tanga Gejzy Dusíka. Jejich propagátorem byl Štefan Hoza operní a operetní zpěvák, filmový herec a režisér Slovenského národního divadla. Známy zpěvák František Kryštof Veselý byl dlouholetý interpret těchto písní. I dnes je můžeme slyšet v podání vynikajícího světového operního pěvce Petera Dvorského. V Bílovicích je uvedli František Kalod, František Krupica, František Kartous. Korepétitor byla manželka vzdělavatele Sokola pí. Marie Poláková, rodem Slovenka a vynikající klaviristka. Na Silvestra zazněly za hudebního doprovodu Pavly Pořízkové, Beňi Vacka, Václava Holoubka, Bohuše Tomáška. Zazněla nejnámější tanga, která mám doma na disketě. Průvodní slovo měl Slávek Kala

V jarních měsících roku 1950 se rozezněly v prostorách sokolovny opět melodie Františka Kmocha. Hra se zpěvy a tanci „To byl český muzikant“ od autorů Razova a Černého. Hudbu v úpravě F. A. Tichého hrál orchestr Čenka Suchého z Brna. V titulních rolích: Kmoch - Slávek Kala, řídící učitel - Karel Drahovzal, jeho žena Marie Slaná. Kotláře Kalaše hrál - František Kalod, dceru Pepinku - Lída Kartousová a dceru Márinku - Věra Ambrožová, která dodnes vzpomíná s jakou chutí si zazpívala nejkrásnější píseň Fr. Kmocha. Kmochovu bytnou Annu Dolejší - Kamila Poláčková-Kramperová. Slávek Kala si velmi zakládal na tom, že se mu podařilo na tuhle starokomickou roli přemluvit právě Kramperovou - bývalou mladokomičku z profesionálního působení. A skutečně Kamila Kramperová dokázala s písní „Andulko Šafářova“ rozezpívat celý sál. Samozřejmě že účinkovali ještě další členové dramatického odboru. Velmi málo jsem získal informací o divadelním představení „Kamené divadlo“ v režii Kamily Poláčkové-Kramperové se kterým se také hostovalo v Soběšicích. Rovněž o divadelní hře autora Jana Drdy: „Vyšší princip“ v režii ing. Rudolfa Prachaře. Děj hry se odehrává za heidrychiády, velmi dobře je známé filmové zpracování v titulní roli Františka Smolíka s památnou větou studentům ve třídě - „Vražda na tyranovi není zločin“. Pod záštitou akčního výboru N.F. k příležitosti 32. výročí trvání Československé republiky připravil Sokol divadelní hru Aloise Jiráka - „Lucerna“. Výprava scény Bohuš Jelínek, režie Slávek Kala. V titulních rolích účinkovali: Kněžna - Kamila Poláčková-Kramperová, dvořan - Slávek Kala, Vrchní - Arnošt Moser, mlynář - František Kalod, jeho bába - Tonička Kartousová, Hanička - Božena Kalová, Zajíček - Borek Srba, Blaha sekerník - František Krupica, tři šumaři - Antonín Novotný, Milan Šurý, František Kartous, Klásková - Anna Korabečná, vodníci - Karel Drahovzal a Jindřich Ruta, pan Franc - Oldřich Anton. Dále pak Ing. Rudolf Prachař, Karel Matějčík, František Pisařík, Milada Benešová a řada dorostenek jako víly a skřítkové. Během třetího jednání se stala příhoda: Technický personál špatně postavil za hostincem kulisu mlýna. Ve snové lyrické scéně, když se má Hanička ukrýt do staré lípy se kulisa dala do pohybu a sunula horizontovou oponu směrem k lípě a s rachotem pak spadla. Učitelství Zajíček uskočil až k nápoje boudě. A lípa se dala do pohybu. Včas jí však personál zachránil. Obecenstvo se bavilo. Vše bylo zachráněno a představení mohlo pokračovat. Představenímu dominovaly dvě

osobnosti: Mlynář v podání Františka Kalody s jeho hlasem a jednoduchými, ale rasantními prostředky hereckého projevu a kněžna Kamily Poláčkové-Kramperové v provedení všech rafinovaných fines ovládaných s noblesou profesionálního působení na divadle. Obohacením kultu života v Bílovicích bylo založení „Tamburášského souboru“ Miroslavem Bozadžievem. Jeho otec MUDr. Ilja Bozadžiev byl v Bílovicích obvodním lékařem. K prvním členům souboru patří: Karel Nesrsta, Miloš Pech, Bolek Zlámal, Jan Taranza, Václav Zimerhackel, Borek Prachař, Laďa Machula, Jindra Štrajt, Olin Uher, Rudolf Vašíček, Václav Polák, Laďa Jelínek, Karel Dostálek, Olin Bednařík, Ivan Drahovzal, Miloš Strnádek, Zdena Macháčková, Josef Lochmer a dorůstali pak další členové. Bohdan Blatný, Staňa Uher, Vít Kratina, Václav Tomášek, Jirka Tomášek, Miloš Jedlička, Rosta Zelinka, Jirka Menšík, Miloš Kutil a jistě se ještě na někoho nevzpomělo. Soubor měl svá vlastní vystoupení, ale také účinkoval v divadelních hrách.

O divadelní činnosti v Bílovicích se zajímali stále umělci profesionálních scén. Nejen ti, kteří již v Bílovicích vystupovali, ale také návštěvy u hereček Hany a Kamily Kramperových a manželů Kalových. Bez jakékoli okázalosti usedali mezi diváky např.: Karel Höger, Vlasta Matulová, Štěpán Zemánek, Jarmila Urbánková, Karel Kosina, Jaroslav Lokša s chotí Martou, Martin Růžek, Václav Voska, režisér Aleš Podhorský. Jeho žena se přátelila s rodinou řezníka Večeří. Do dnešních dnů vzpomíná Jaroslav Večeřa jak Slávek Kala hostil v restauraci Sokolovny herečku Natašu Gollovou. Významnou režisérskou osobností, která navštěvovala bílovická divadelní představení byl Jan Škoda s chotí Soňou Neumannovou, dcerou básníka S. K. Neumanna a Boženy Neumannové-Hodačové, která žila v Bílovicích. Ale to až v příštím vydání Zpravodaje.

Pokračování příště.

Vladislav Kala

Tříkrálová sbírka

Vážení spoluobčané

Již druhým rokem byla Českou katolickou charitou uspořádána na území České republiky tzv. Tříkrálová sbírka. 5. ledna se na faře shromáždili dobrovolníci, kteří byli tak laskaví a ochotní nám se sbírkou pomoci. Byli rozděleni do osmi skupinek. To je o tři více než loňského roku a proto nám i občůzka celé vesnice netrvala příliš dlouho.

V naší obci jsme vybrali 28.300 Kč, což je dokonce o tisíc korun více než loni. Tento finanční obnos je součástí částky 6 751 606,70 Kč, která byla vybrána v brněnské diecézi. Konečná částka vybraná v celé České republice pak činí 32 148 944,60 Kč.

Získané prostředky budou využity následujícím způsobem:

10% výtěžku bude věnováno na humanitární pomoc do zahraničí (Česká katolická charita působí v Bosně, Kosovu, v Čečensku, buduje školy v Ugandě, pomáhá na Ukrajině, nově spolupracuje s nadací Člověk v tísni v Afganistánu, ...)

20% bude užito k zajištění chodu diecézních a arcidiecézních charit a jako rozvojový fond k financování celorepublikových charitních projektů.

Zbývajících 70% bude určeno charitním zařízením vždy v oblasti, kde se peníze vybraly. Z výtěžku v okrese Brno-venkov bude podpořen Dům léčby

bolesti s hospicem sv. Josefa v Rajhradě - domov pro těžce a nevléčitelně nemocné z celé Moravy.

Chtěli bychom touto cestou ještě jednou poděkovat všem, kteří sbírci obětovali svůj volný čas a pomohli nám s koledováním.

Bylo by hezké, kdyby se Tříkrálová sbírka stala tradicí a vybrané peníze každoročně pomáhaly lidem v nouzi. Snad i lidí, kteří v potřebnost charitních sbírek nevěří a charitě nevěřují, bude stále méně.

Závěrem děkujeme všem dárcům, kteří jakoukoliv finanční částkou přispěli a dokázali tak, že jim osud jiných lidí není lhostejný.

Lenka Strnadová, Pavla Fidrmucová

Kterak prožít víkend v hrabství Essex

CESTOVÁNÍ

Vážení přátelé,

pokud by Vám někdo tvrdil, že hrabství Essex je jenom jedno z mnoha málo zajímavých až nudných míst v Británii, nevěřte mu. Mluví z něj buď neznalost nebo závist nebo případně za svůj dosavadní život navštívil Essex pouze na mapě. Zvu vás na víkendovou návštěvu tohoto britského hrabství.

Úvodem si dovolím něco málo faktických údajů, aby bylo zřejmé, kde že se to vlastně budeme pohybovat. Essex je jedno z 46 anglických hrabství někde na půl cesty mezi Londýnem a Cambridge a od této polohy se odvíjí vše podstatné, jak uvidíme za chvíli. Má velikost asi 3 naše okresy (pro znalce tedy 3700 km) a patří do oblasti souhrnně nazývané jako East Anglia. Jakýmsi centrem (i když v Anglii se na to zase až tak nehledí) je město Chelmsford.

Les v Essexu. Foto Vít Kratina

Co vás v Essexu zaujme už na první pohled je téměř naprostá absence jakéhokoli lesa a také krajina více než cokoli jiného připomíná totální placku. Na téma úplného odlesnění jsem se s místními pokoušel zavést řeč několikrát, vždy naprosto s rozdílným výsledkem. Jedni tvrdí, že lesy musely ustoupit zemědělství, pro které byla úplná rovina přímo ideálně vhodná (na to jsem ovšem vždy se smíchem odpovídal, že u nás máme zemědělství i lesy jaksi dohromady, což téměř nikdo nechápal). Druzí tvrdí, že východní pobřeží Anglie (a tedy potažmo i Essex) bylo ideálním předpořím pro veškeré nájezdníky od Keltů, Vikingů až po Římany. Dobyvatelé vždy přistáli a začali těžit dřevo pro své nové lodě až veškeré porosty zlikvidovali.

S rozvinutým zemědělstvím úzce souvisí i další věc. Nenajdete zde téměř žádný jiný průmysl. Jelikož ale místní farmy a farmičky nemohou ani zdaleka zaměstnat všechny obyvatele, drtivá většina jich za prací dojíždí a to opět především do Londýna. Dojíždění hodně přes hodinu zde proto není vůbec neobvyklé. Každé ráno můžete potkat například na hlavních železničních tratích doslova zástupy bankovních úředníků směřujících ve svých kostýmcích a oblecích do hlavního města světového bankovníctví. V bankách v Londýně se typicky pracuje od 9.00 do 17.00 hodin, tudíž se na svých cestách pokud možno vyhněte připojům na tuto dobu. Ostatně mimo tyto takzvané „špičkové hodiny“ vám železnice nabídne i výraznou slevu.

Pokud se vůbec týká složení obyvatelstva, říká se, že Essex je poměrně bohaté hrabství, jelikož zde žije právě ta horní vrstva z londýnských bankéřů a konec konců ani místní farmáři si údajně nežijí tak špatně, jak by se mohlo zdát ze záběrů zemědělských demonstrací za vyšší dotace. Nevím, faktem ovšem je, že náš soused farmář měl svůj vlastní vrtulník.

Ale abychom tedy začali naši návštěvu. Víkend, jak každý ví, začíná pátečním odpolednem, který bychom mohli strávit v některém klubu. Návštěva klubu, neboli tzv. clubbing je velmi populární nejenom v Essexu, ale v Británii vůbec (a to nejenom pro teenagery, ale řekněme i pro lidi středního věku). Můžete si vybrat z ohromné nabídky tematických různě zaměřených podniků od „obyčejných“ diskoték až po podniky, kde o hudbu vlastně vůbec nejde. Ale podobné zařízení už jsme na svých cestách po Anglii navštívili a tudíž se nebudu opakovat.

Pokud se nám podaří na druhý den vůbec vstát, připomínám, že je sobota, což je den, kdy se v odpoledních hodinách téměř zastaví v Anglii život. Ano, mluvíme o ligovém fotbalu (a mimochodem všimněte si, že hovořím schválně jenom o Anglii, protože ve Skotsku a Walesu to údejně není tak dramatické). V Essexu je to s vrcholovým fotbalem malinko horší, jelikož nejbližší ligový tým sídlí defacto až na severním okraji Londýna. Jsou to i u nás dobře známí „kohouti“ Tottenham Hotspur. Pochopitelně není problém na jejich zápas zajet, jelikož i z poměrně malých výšek v Essexu jsou vypravovány zájezdy. Nejlevnější lístek přijde bratru na 30 liber, včetně dopravy tak kolem 50. Pokud se vám to zdá dost, tak buďte vůbec rádi že lístek seženeme, protože na takový manchester United je vyprodáno na několik let dopředu.

Nám ale bude úplně protentokrát stačit zápas třetí ligy mezi blízkou Cambridge a největším lokálním rivalem Peterborough. Diváků bude stejně více než u nás na lize první (tzn. kolem 8 tisíc) a co se týká sportovní úrovně, doufám že postačí malý příklad. Když jsem se zajímal, zda hráči na trávníku

jsou amatéři (přece jenom třetí liga není první, že) k mému úžasu jsem se dozvěděl, že průměrný výdělek hráčů se zde pohybuje okolo čtyřnásobku průměrného platu v Británii!! Tedy o amatérismu nemůže být při nejlepší vůli ani řeč. Ono to ale na druhou stranu není zase až tak těžké pochopit, jelikož fotbal je tady opravdu obchod nejtěžšího kalibru. Pokud např. spočítáme, že na běžné ligové utkání přijde skoro 30 000 lidí a každý dal za vstupenku 30 liber, tak je to skoro milion liber příjem jenom na vstupenkách a to prosím za jediný zápas. Pochopitelně není všechno jednobarevné a tyhle peníze mají také své stinné stránky v tom, že se do Anglie žene obrovské množství cizích fotbalistů. V rámci EU totiž existuje volný pohyb služeb, zboží a pochopitelně také pracovních sil, fotbalisty nevyjímaje. Odstrašujícím příkladem toho kam to může vést je potom londýnský klub Chelsea, kde nastupuje v základní sestavě běžně pouze jediný (nebo někdy i žádný) Angličan.

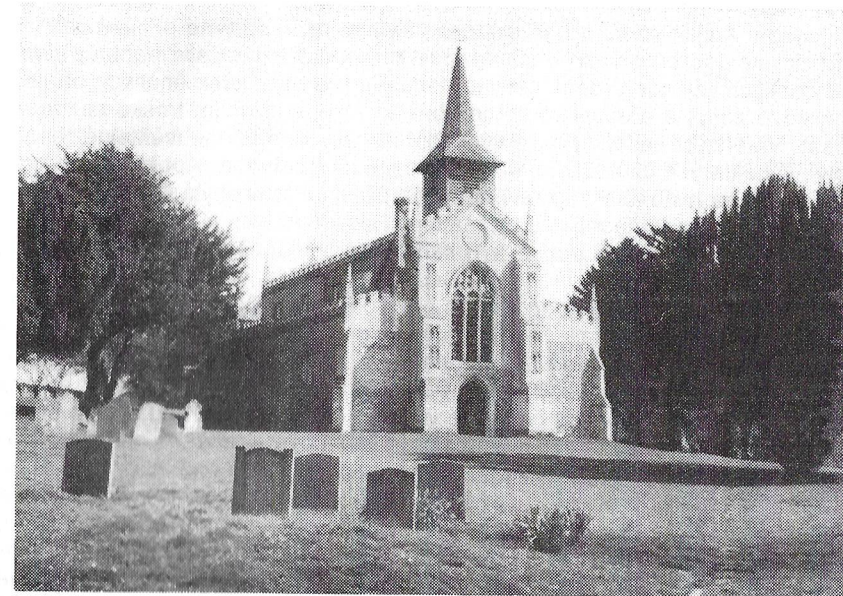
Pokud se týká pověstných hooligans (tedy fotbalových výtržníků) věci se mají následovně. Na stadionech opravdu nejsou žádné ploty či zábrany a také zde většinou k žádným problémům nedochází (některé tribuny jsou dokonce určeny pro rodiny s dětmi). Nicméně venku je atmosféra více než hustá a potyčky jsou celkem běžné. Pokud budete chtít navíc v době zápasu do obyčejné (a třeba i vzdálené) restaurace, budete muset u dveří projít osobní prohlídkou a pokud máte na sobě fotbalový dres (a je nakonec úplně jedno jaký - já jsem měl příkladně reprezentační dres České republiky), budto ho musíte zakrýt např. bundou a nebo vás dovnitř jednoduše nepustí.

Na nedělní dopoledne bych potom doporučil poněkud změnit téma a navštívit kostel, což je totiž překvapivě zajímavá věc i pro člověka, který sem jinak nechodí. V Anglii, jak asi víte, je nejrozšířenější církev anglikánská. Její hlavou je nikoli papež (jak bychom možná čekali), ale britská královna.

Co je ovšem nejzajímavější, anglikánská mše se od naší prakticky neliší, a dokonce i když naprosto nebudete umět anglicky, budete přesně vědět o co se právě jedná. Několikrát jsem se s lidmi v Anglii bavil o rozdílech a dohromady jsme žádné neobjevili. Jedinou zásadní odlišností snad je, že kněz (kromě toho, že se může oženit) nedochází na všechny shromáždění věřících. Jakási zjednodušená mše (i když to vlastně mše v pravém slova smyslu není) se může konat jen za přítomnosti ministrantů a jelikož je tedy méně náročná na pochopení, doporučuje se hlavně pro děti. Po skončení je téměř po každé připraveno uvnitř kostela malé pohoštění s nezbytným čajem a sušenkami, kde můžete s místními poklábat doslova o čemkoli. Vůbec bývá pravidlem, že i v té nejmenší farnosti vychází jakýsi kostelní magazin, kde se můžete dočíst různé novinky z místa farnosti a okolí.

Prohlídka téměř jakéhokoli anglického chrámu je další velmi zajímavou věcí. Většinou zde vždy objevíme silnou provázanost s armádou a tak téměř v každém kostele najdete historické výstavy místních posádek a případně i pamětní desky se jmény místních občanů padlých v první i druhé světové válce, v Koreji, na Falklandech a dokonce i v bývalé Jugoslávii. taktéž jsou přímo uvnitř kostela umístěny náhrobní kameny významných místních rodáků či lidí, kteří se příkladně zasloužili o výstavbu kostela.

Ale teď už bychom snad konečně mohli vyrazit někam do klidné přírody. Ovšem pozor, právě tady čeká na střeoevropana jedno z největších zklamání. Jelikož tedy téměř veškeré pozemky představují polnosti (a navíc sou-

Typický kostel - Essex. Foto Vít Kratina

kromě), můžete se pohybovat pouze po přesně vymezených trasách. Nezbytnou nutností je tedy pro jakoukoli i docela krátkou procházku podrobná mapa s vyznačením cest. Pochopitelně, že mapa nebude nikdy úplně aktuální a tak se vám běžně stane, že cesta najednou končí plotem a vám nezbyvá než se vrátit. Cesty jsou navíc vyznačeny tak, jak je ten který farmář povolil v konkrétním okamžiku, tedy například v místech, kde zrovna tu kterou sezónu nic nerostlo. Za pár let může být ovšem situace zcela jiná a vy se najednou ocitnete před vzrostlým porostem ječmene. Tento se vám pochopitelně nechce ničit (a mezi námi, ono procházet se v ječmeni taky není nic, co by bylo nutné prodlužovat nad nezbytně nutnou mez). Tudíž následuje logicky pokus pole obejít, leč tím se opět dostáváme na soukromý pozemek, na kterém de facto nemáme co dělat. Značení cest je navíc obecně velmi špatné. Žádné jednoznačné barevné značky tak, jaké znáte z domova, ale pouze jakési šipky, umístěné velmi řídko a navíc v mnoha případech není vůbec jasné kam vlastně šipka ukazuje.

Pokud už navíc máme to štěstí a podaří se nám najít kousek lesa do kterého je povolen přístup, jedná se spíše o jakýsi umělý sad (navíc o velikosti většího fotbalového hřiště), zaměřený na velkochov křepelek. Tyto jsou naprosto všude a jelikož se opět můžeme pohybovat pouze po přesně vymezených cestách, budeme rádi, že žádnou nezašlápneme a raději spěšně tuto karikaturu lesa opustíme. Jak rádi budeme vzpomínat na náš velmi rozumný lesní zákon, který každého majitele lesa zavazuje umožnit volný přístup pro veřejnost. V Anglii teprve před několika lety vznikla iniciativa, která požaduje něco podobného.

Co ovšem můžeme při svých procházkách přírodou v Essexu objevit a co mě osobně velmi zajímalo, je množství historicko-vojenských zajímavostí.

Východní Anglie se za druhé světové války velmi intenzivně připravovala na hrozící německou invazi. Můžeme zde tedy nalézt množství bunkrů, krytů, vojenských základen (dnes většinou opuštěných nebo přeměněných na průmyslové zóny) a především potom letiště. Tady si dovolím trošku se rozepsat. Válečných letišť bylo ve východní Anglii skutečně neuvěřitelné množství. Z některých už nezbylo nic, a snad jenom podle mapy poznáte, že právě stojíte na historicky zajímavém místě. Další letiště nebyla likvidována, ale ani využívána a konečně několik málo jich slouží dodnes ať už jako civilní nebo vojenské. Za svého pobytu v Británii jsem příkladně bydlel jenom několik mil od bývalého vojenského letiště Debden. Zde byla jedna z nejdůležitějších britských leteckých základen během bitvy o Británii. Dokonce zde svého času působili i naše stíhací perutě. Dvě betonové přistávací dráhy, hangáry i množství pomocných budov jsou stále na svém místě, ovšem je pravdou, že zájemce o vojenskou historii má zde poněkud ztížené bádání, jelikož britská armáda toto místo dodnes částečně využívá. Na druhou stranu ovšem docela nedávno armáda začala zájemcům zpřístupňovat i dříve nejpřísněji utajované základny, takže badatelům se zde otvírají netušené možnosti. Sám jsem během tohoto období za svého pobytu v Británii stihнул navštívit pouze protiatomový kryt zamýšlený pro členy vlády a případně i královskou rodinu, ale hned při další návštěvě hodlám navštívit další a pochopitelně potom mohu preferovat, jak vypadají místa, která nám byla po 40 let prezentována jako základny našich největších nepřátel. Mimochodem víte někdo o tom, že by se i u nás podobná, dříve tajná místa otvírala veřejnosti?

Opevnění ze 2. světové války. Foto Vít Kratina.

Ale to už se nám víkend nachýlil ke konci a nezbyvá než se rozejít. Na příští shledání třeba zase někde jinde se těšit

Vít Kratina ml.

P.S. Pokud by někdo snad měl zájem podiskutovat obšírněji na téma britské vojenské historie, případně i o čemkoli jiném týkající se Británie, může se klidně ozvat na moji emailovou adresu kratina@hotmail.com

Dokument o odmítnutí sudetoněmeckých požadavků

V současné předvolební době probíhá v naší zemi, ale i v okolních státech rakouska, Německa a také Maďarska kampaň, za zrušení nebo revizi Dekretů prezidenta republiky z let po druhé světové válce. Považuji za potřebné seznámit naše spoluobčany s faktickým a pravdivým dokumentem, o kterém nequalifikovaně a z neznalosti věci vydávají naši politikové, mnozí pseudopolitologové a také redaktoři různá prohlášení, stanoviska a komentáře. Vyvolávají emocionální nálady ve společnosti ve svůj politický a u zahraničních politiků je to také ekonomický prospěch.

Veškerá polemika vedená o době z let 1938-1945 a jejich důsledcích v Evropě, zpochybňování Dekretů prezidenta republiky dr. E. Beneše, je zpochybněním velmocenských zájmů vítězných velmocí druhé světové války. Revize těchto Dekretů a majetkové nároky sudetských Němců je projevem porušování naší státnosti. Dekrety byly vydány jako projev protifašistického domácího odboje a rozhodnutí vítězných mocností nad německým fašismem. Všechny dekrety zvláště napadený Ústavní dekret prezidenta republiky ze dne 2. srpna 1945 byly projednány a schváleny Ústavodárným národním shromážděním v roce 1946.

Pro oživení paměti a znalost skutečností z let války a poválečného období předkládám v příloze pro mladou a střední generaci, naše učitele základních a středních škol „Ústavní dekret prezidenta republiky ze dne 2. srpna 1945 o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské“.

Současně k oživení paměti připomínám prorocký projev prezidenta dr. E. Beneše na sjezdu osvobozených politických vězňů v Praze dne 14. prosince 1945.

Cituji: ... přijde brzo chvíle, kdy tito viníci se budou před sebou samými a před světem očišťovat z toho, co v těchto letech napáchali. A budou tomu sami věřit, až ty nové své lži budou přednášet. Říkal jsem vám při jiných příležitostech, že máte všechno zaznamenat a povědět, co jste zažili ve svých věznicích a koncentračních táborech. Ne snad jen proto, abyste vyložili nám všem svá utrpení, ale proto, abyste se znovu mohli bránit, až oni začnou s tou svou „očišťovací“ kampaní. Neboť na válku v letech 1938-45 se nesmí nikdy zapomenout.

Že začnou, o tom buďte přesvědčeni. A konečně přijdou opět, aby od očišťování přešli k útoku. Bude to nová reakce, která opět spojí útok na pokrok sociální s útokem na naši svobodu národní a lidskou. Buďte na tento úkol připraveni a mějte svá fakta, své záznamy, své vzpomínky pohotově, neboť nikde se tolik nezapomíná, jako právě v politice. A pro-

to bude zase nutno podržet všem naším odpůrcům z let 1938-45 před očima to, co svět z jejich rukou zažil v Osvětimi, Dachau, Mauthausenu, Ravensbrücku a v řadě jiných německých mučiren". Konec citátu.

Závěrem chci sdělit občanům naší obce, že i Česká strana národně sociální vydala své prohlášení již v únoru t. r., ve kterém odmítá jakékoliv zpochybování dekretů prezidenta republiky Dr. Edvarda Beneše, i jakékoliv majetkové nároky sudetských Němců. Dekrety byly nezbytnou součástí projevů naší státnosti v době války a těsně po ní, kdy nebyla možná činnost Národního shromáždění.

Dnes po 57 letech je pro nás nepřijatelné, aby se evropská instituce historickou otázkou dekretů prezidenta republiky zabývala, nebo dokonce řešily poválečné rozhodnutí o uspořádání Evropy.

RNDr. Josef Skalník, člen ústřední a jihomoravské krajské rady ČSNS

ÚSTAVNÍ DEKRET PRESIDENTA REPUBLIKY ZE DNE 2. SRPNA 1945 O ÚPRAVĚ ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ OSOB NÁRODNOSTI NĚMECKÉ A MAĎARSKÉ

Změna: 116/1949 Sb.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1

(1) Českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří podle předpisů cizí okupační moci nabyli státní příslušnost německé nebo maďarské, pozbyli dnem nabytí takové státní příslušnosti československého státního občanství.

(2) Ostatní českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské pozbývají československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabývá účinnosti.

(3) Tento dekret se nevztahuje na Němce a Maďary, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu prezidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) přihlásili v úředním hlášení za Čechy nebo Slováky.

(4) Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v této době přihlásili za Němce nebo Maďary, jsou donuceni nátlakem nebo okolnostmi zvláštního zřetele hodnými, neposuzují se podle tohoto dekretu jako Němci nebo Maďaři, schválí-li krajský národní výbor osvědčení o národní spolehlivosti, které vydá příslušný okresní národní výbor (okresní správní komise) po přezkoumání uvedených skutečností.

§ 2

(1) Osobám, spadajícím pod ustanovení § 1, které prokáží, že zůstaly věrné Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, zachovává se československé státní občanství.

(2) Žádost o zjištění, že československé státní občanství zachovává, lze podat do šesti měsíců od počátku účinnosti tohoto dekretu u místně přísluš-

ného okresního národního výboru (okresní správní komise), anebo bydlí-li žadatel v cizině, u zastupitelského úřadu. Rozhoduje o ní krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru. Tyto osoby jest až do vyřízení žádosti považovati za československé státní občany, vydal-li jim okresní národní výbor (okresní správní komise) nebo zastupitelský úřad osvědčení o okolnostech, uvedených v předchozím odstavci.

(3) O zachování československého státního občanství příslušníků československých vojenských jednotek, kteří jsou německé nebo maďarské národnosti, rozhodne v nejkratší době z moci úřední ministerstvo vnitra na návrh ministerstva národní obrany. Až do úředního rozhodnutí jest je považovati za československé státní občany.

§ 3

Osoby, které pozbyly československého státního občanství podle § 1, mohou do šesti měsíců ode dne, který bude určen vyhláškou ministra vnitra, otištěnou ve sbírce zákonů a nařízení, žádati u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise) nebo zastupitelského úřadu o jeho vrácení. O takovéto žádosti rozhodne podle volné úvahy krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru; nesmí jí však vyhověti, jestliže žadatel porušil povinnosti československého státního občana. Pokud vládním nařízením nedude stanoveno jinak, platí i pro tyto případy všeobecné předpisy o nabývání československého státního občanství.

§ 4

(1) Pro účely tohoto dekretu se posuzují provdané ženy a nezletilé děti samostatně.

(2) Žádosti podle § 3, které podají manželky a nezletilé děti československých státních občanů, jest posuzovati blahovlnně. Až do rozhodnutí o nich jest žadatele považovati za československé státní občany.

§ 5

Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb.) ucházeli o udělení německé nebo maďarské státní příslušnosti, aniž k tomu byli donuceni nátlakem, anebo zvláštními okolnostmi, pozbývají československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabývá účinnosti.

§ 6

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě s ministry zahraničních věcí a národní obrany.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r. Masaryk v. r. gen. Svoboda v. r. Nosek v. r.

Sudety nebyly jen na Šumavě

Když jedete po staré státní silnici z Brna do Vyškova, vesnice po pravé straně silnice od Rousínova do Vyškova byly obývány ve značné míře německým obyvatelstvem. Někde z poloviny, jinde i více než 60%. Tito lidé většinou nikdy nebyli v Německu, narodili se v těchto obcích nebo v jiných na území Československa, kterým se říkalo německé ostrůvky a také tak se psalo v knihách, kronikách i historických učebnicích. V jedné z obcí Čechyni u Rousínova se na začátku století narodila i moje maminka. Zde vyrůstala, chodila s nimi do školy, vracela se ze studií do svého domova. Později s

mým otcem žili na mlýně v nedaleké obci, která se však již nazvat německým ostrůvkem nedala, zde žili až na výjimky Češi, ale pokud potřeboval mlýn na práci další pracovníky, přicházivali i z rodné 'Cechyně, neboť se navzájem znali. Nevraživost mezi občany v těchto obcích z důvodů národnostního začala až po nástupu nacismu v Německu a Hitlera k moci. Do té doby se nikdo nezabýval kdo je Němec a kdo Čech, dovedli se spolu bavit i vzájemně si pomáhat. Koncem 30. let se však začalo objevovat napětí mezi těmito dvěma skupinami, které se během protektorátu stupňovalo. Z mnohých rodin zmizeli lidé v koncentracích, nastal všeobecný strach o život a nemohlo se vše říkat, nebyla důvěra mezi lidmi. Začalo se proslychat, že území pro Slované jsou na východě, kam budou přesídlení všichni, co nemají německou krev apod.

Tak mluvily, sice slušně a jakoby s omluvou i dvě Němky, které u nás bydlely a pracovaly, které s mými rodiči společně v Čechyni vyrůstaly a které i v době dunění děl Rudé armády za Vyškovem stále věřily, že „Vůdce“ válku vyhraje. Říkal jsem jim toto, jak v tom kraji bylo zvykem, žili s námi v domácnosti pospolu jako členky rodiny, jak také v živnostech bylo zvykem.

Po osvobození tito Němci propadli strachu, neboť se denně lidé postupně dovídali z novin o zvěrstvech v koncentračních táborech, téměř každá rodina zjistila ztrátu svého blízkého či člena rodiny při válečném tažení nebo ve věznicích. Nenávisť k Němcům, kteří pod vedením Henleina rozbili republiku, prováděli národnostní i fyzický útlak po dobu téměř sedmi let, propukla mnohdy v hádky, křik, ale také facky a i jiná násilí. Kdo žil v té době, ví, že tomu tak bylo a nebylo se čemu divit. S porovnáním s událostmi v pohraničí v době Mnichovské konference a ve dnech následujících se to nedalo srovnat. Tehdy Němci naše obyvatelstvo vyháněli z jejich rodinných statků a domů bez skrupulí, mnohé stříleli a všem se posmívali. Naši občané utíkali jen s tím co unesli či uvezli na kole, trakaři či voze s kravami, aby si zachránili život a přítom nevěděli, kde se usídlí a ubytují své děti a rodiny.

Brzy se dovídali Češi i Němci o výsledku Postupimské konference, začalo se mluvit o odsunu Němců. Byly to nečekané zvěsti, pro Němce špatné, Češi si začali uvědomovat o co půjde a jaké to bude mít důsledky. Byly obavy z nenávisť vůči Čechům v době do odsunu, opět s večerem se přikrádal strach z odvety silných jednotlivců na straně Němců. U mnohých Čechů se projevovala lidská lítost nad tím, že ti, se kterými žili desítky let od mládí budou odcházet navždy kamsi do rozbořeného Německa. Nevěděli kam, nikdy tam nebyli. Ale ještě před několika měsíci věřili ve vítězství Německa. A protože ve 30. letech všichni propadli představě, že chtějí do říše a nakonec to provedli i s územím naší Československé republiky, bylo rozhodnuto.

Přišel den, kdy se musely i naše tety Němky dostavit na seřadiště Němců k odsunu. Každá si mohla vzít v kufru či prostěradle nutné věci do stanovené váhy. Otec je odvážel nákl. autem (jiné jsme neměli) do Brna do prostoru dnešní Uhelné a Opuštěné. Jel jsem s nimi také jako malý kluk. Loučení před odjezdem bylo pro obě strany velmi smutné. Na seřadišti v Brně bylo velké množství lidí, selských vozů s koňmi, aut a různých povozů. Někteří Němci se připravovali na nádraží do vagonů, někteří do průvodu pěšky směrem na Pohořelice. Právě na těchto místech docházelo nejen ke smutnému loučení, ale někdy i k napadání jednotlivců za to, co tomu či onomu Němci za uplynou-

lé roky provedli. Naše tety však v ten den zařazeny nebyly a dostaly příkaz vrátit se do svého bydliště a vyčkat nové výzvy. Takže za několik dnů se vše ještě jednou opakovalo. Podruhé byly zařazeny a odjely. Napětí z těchto událostí postupně opadalo, především všichni byli rádi, že už jsou před námi dny obnov země, tedy i domů a živností, které byly při válečném tažení poškozeny nebo rozbořeny.

Tyto události jsme si všichni zapamatovali na celý život. Když jsem se už dospělý ptal rodičů, jak to oni vlastně vidí s odstupem času říkali: Válka byla strašná, každý den jsme čekali že pro nás přijdou a bude konec (mlýny v protektorátu pomáhaly lidem, kteří neměli co jíst formou černého mletí, které se trestalo zastřelením celé rodiny). Dokud nebyl Hitler, ani jsme nevěděli kdo je Němec. Někteří i za války byli slušní a neprovokovali. Daleko horší byli ti Češi, kteří se dali k Němcům. Odsun byl těžký a nejen pro Němce. Ale bylo to nutné a jediné řešení a je dobře, že to tak bylo rozhodnuto. Nikdy by zde už mezi námi nebyl klid.

Tety se postupně dle několika dopisů dostaly přes Rakousko do Německa a bydlely ve městě Dingolfingu. Zda žijí dosud, nevím.

S vědomím těchto událostí jsem udiven nad událostmi posledních dnů. Troufalost představitele sudetských Němců a drzost předsedy bavorské vlády, který mluví o zrušení dekretů a následném vyrovnání. Tím potvrzuje obavy, které mnozí z nás v sobě nosili celá uplynulá léta: revanš!

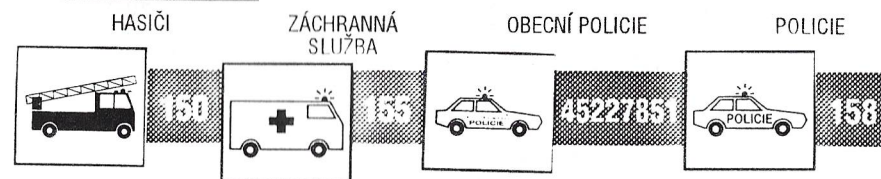
Moje maminka říkala: „Němci jsou Němci! Dnes se říká, že ti východní jsou jiní, lepší. Já možná už tu nebudu, ale jednou se probudíte a budou spojeni a bude zase jedno Německo. A může přijít doba, že budou chtít zpátky majetek, a bude zle! Maminka zemřela v roce 1970.

Dnes všichni naši spoluobčané, kterým stát přidělil konfiskované domy a vily určitě přemýšlí o tom, co znamenají slova o vyrovnání. Ty slabší povahy snad i přemýšlejí, kam půjdou, kdyby k tomu došlo ...

A přece je tak jednoduché, aby vítězné mocnosti z Postupimi řekly ústy svých představitelů jen několik vět: Poválečné uspořádání v Evropě je neměnné a konečné a nikdy nebude v tomto o ničem jednáno. Vážím si těch představitelů, kteří své stanovisko říkají jasně a zřetelně. Vážím si prezidenta Polska Kwaśniewského za okamžitou reakci na pokus bavorského předsedy vlády a kandidáta na německého kancléře Stoibra zahájit jednání o polských sudetech. Prezident Kwaśniewski okamžitě se obrátil na kancléře i prezidenta Německa a sdělil jim, že to považuje za jediný a poslední pohled do minulosti. Byl ujištěn, že se to opakovat nebude!

Vilém Kleveta

Tísňové volání

*Za rok 2001 se v naší obci narodilo 34 dětí - 18 děvčat - 16 chlapců.
Všechny děti jsme přivítali na Obecním úřadě.
Rodičům patří naše blahopřání a jejich nejmenším přejeme zdraví, štěstí a šťastnou budoucnost.*

V loňském roce 2001 oslavili svá jubilea a narozeniny:

Jubileá

93 let:

28. ledna Krautmanová Marie
7. března Pošustová Ella

92 let:

9. února Holá Lina
16. března Schütz Miloš
22. dubna Grycová Aloisie
31. srpna Šenk Theodor

91 let:

22. ledna Stejskal Štěpán
8. května Lustig Bedřich
21. září Korabečná Anna
12. listopadu Skácelová Marie

90 let:

25. dubna Felixová Milada
7. června Lustigová Božena
3. července Pařízková Amálie
26. srpna Sedláčková Marie

85 let oslavilo 4 občané -	3 ženy — 1 muž
80 let oslavilo 10 občanů -	6 žen — 4 muži
75 let oslavilo 11 občanů -	9 žen — 2 muži
70 let oslavilo 12 občanů -	4 ženy — 8 mužů
65 let oslavilo 14 občanů -	5 žen — 9 mužů
60 let oslavilo 33 občanů	22 žen — 11 mužů
50 let oslavilo 21 občanů -	13 žen — 8 mužů

Všem těmto oslavencům jsme posílali písemná blahopřání a Ty starší jsme osobně navštívili s přáním všeho nejlepšího kytičkou a malým dárkem.
A nyní tu smutnější zpráva.

V roce 2001 zemřelo v naší obci 20 občanů - 13 žen — 7 mužů

9. ledna Menšík Karel — 73 let
15. ledna Fritzová Františka — 86 let
6. února Dvořáková Josefa — 90 let
9. března Huška Vlastimil — 62 let
15. března Havlásek František — ned. 87 let
20. března Srbová Františka — ned. 95 let
24. dubna Slaný Stanislav — 61 let

30. dubna Tomášek František — 92 let
25. května Felixová Milada — 90 let
20. června Tůma Karel — ned. 48 let
28. června Machulová Milada — ned. 79 let
10. července Krejčí Libuše — 87 let
23. července Plevová Emilie — ned. 89 let
3. září Ševčíková Marie — 79 let
5. září Fialová Vlasta — 72 let
20. září Šimečková Alena — 64 let
28. září Drlíková Arnoštka — ned. 95 let
16. listopadu Dudík Jozef — 74 let
6. prosince Langová Anna — 79 let
9. prosince Bracková Světluše — 78 let

Život je poznání, loučení a vzpomínání.

Všem těmto zesnulým spoluobčanům věnujeme, prosím, tichou vzpomínku.

Dvořáková Zdena, Sbor pro občanské záležitosti

POZVÁNÍ NA DOVOLENOU

BALATON jižní břeh 2002

Blatenské jezero „maďarské moře“ přitahuje svým 200 km dlouhým písčným pobřežím s mělkou vodou, která se v létě zahřeje až na 25°C, milovnický koupání, plachtění, windsurfingu a rybaření a rodiny s malými dětmi.

Balatonboglár – oblíbené letovisko se nachází na jižním pobřeží jezera. Zde najdete vše, co potřebujete k příjemnému pobytu - světoznámá maďarská gastronomie, vynikající vína a samozřejmě pestrá nabídka ovoce a zeleniny a v neposlední řadě vynikající koupání. V letovisku četné možnosti společenského vyžití, amfiteáter, kino, vinárny, „csárdy“, cukrárny a diskotéky. Doporučujeme výlety: do Fonyodu - tradiční trhy módního oblečení (vždy ve středu a v sobotu dopoledne), Badacsony - věhlasná vinařská oblast (lodí z Fonyódu do Badacsony) s návštěvou vinných sklípků.

Ubytování – je zajištěno v garsoniérách. Garsoniéry jsou dvou., tří, čtyř a pětilůžkové s balkony a mají vlastní kuchyňku s kompletním vybavením (vařič, nádobí, příbory a chladnička), sprchu s WC. Ubytovací objekt (čtyřpatrový rekreační dům) se nachází cca 400 metrů od Balatonu.

Jídlo – v restauraci lze pořídit od 350 HUF výše, v obchodech jsou potraviny za srovnatelnou cenu jako v ČR, nebo o něco málo levnější.

Měna 1 HUF - 0,14 Kč

Cena:	ve čtyř- a pětilůžkové garsoniře	
	za 1 osobu / 7 nocí	3300 Kč
	ve třílůžkové garsoniře	
	za 1 osobu / 7 nocí	3500 Kč
	ve dvoulůžkové garsoniře	
	za 1 osobu / 7 nocí	3900 Kč

V ceně je zahrnuta doprava, ubytování, služby stálého zástupce, zákl. pojištění a pobyt. taxa. Sleva na vlastní dopravu 300,- Kč na osobu. Děti do 10 let pobyt zdarma, dopravné 600,- Kč. **Nutno vzít vlastní povlečení.**